

III/11816 Dolní Hbity, most ev.č. 11816–1

DSP

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Zpracovatel

HBH Projekt spol. s r.o.

Objednatel

Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Obsah

Úvod	4
1 Charakteristika záměru	5
1.1 Identifikační údaje	5
1.2 Popis záměru	6
1.3 Vstupy a výstupy	8
1.3.1 Vstupy	8
1.3.2 Výstupy	9
1.4 Časový harmonogram	10
2 Metodika průzkumů a šetření	11
2.1 Vymezení dotčeného území a lokalit průzkumu	11
2.2 Metodiky botanických a zoologických průzkumů	13
2.3 Konzultace s odbornými osobami	14
3 Údaje o stavu přírody a krajiny v dotčeném území	15
3.1 Obecný popis území	15
3.1.1 Popis zkoumaných lokalit	15
3.2 Přehled institutů ochrany	16
3.2.1 Krajinový ráz	16
3.2.2 Zvláště chráněná území	16
3.2.3 Významné krajinné prvky	16
3.2.4 Územní systém ekologické stability	17
3.2.5 Naleziště význačných nerostů, paleontologická naleziště, jeskyně	17
3.2.6 Dřeviny a památné stromy	18
3.3 Výsledky botanického průzkumu	19
3.4 Výsledky entomologického a hydrobiologického průzkumu	22
3.5 Výsledky průzkumu obratlovců	23
4 Hodnocení vlivu zásahu	25
4.1 Zhodnocení dostatečnosti podkladů	25
4.2 Vlivy na významné krajinné prvky	25
4.3 Vlivy na dřeviny	26
4.4 Vlivy na rostliny, živočichy a volně žijící ptáky (v rámci obecné ochrany)	27
4.4.1 Vlivy na rostliny	27
4.4.2 Vlivy na živočichy včetně volně žijících ptáků a migrační propustnosti	27
4.5 Vlivy na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů	28
4.6 Kumulativní a synergické vlivy	34

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

5	Návrh zmírňujících a kompenzačních opatření.....	35
5.1	Porovnání míry vlivu bez realizace opatření s mírou vlivu v případě jejich realizace	35
6	Závěr	36
	Podklady a použitá literatura.....	37
	Podklady	37
	Použitá literatura	37
	Internetové zdroje	38
	Příloha – Fotodokumentace	39

Seznam použitých zkratk

DSP	dokumentace pro stavební povolení
NDOP	Nálezová databáze ochrany přírody
O	ohrožený druh (dle vyhlášky dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.)
SO	silně ohrožený druh (dle vyhlášky dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.)
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
ZCHD	zvláště chráněný druh
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZOPK	zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., v platném znění
ZÚR	zásady územního rozvoje

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Úvod

Předmětem hodnocení je záměru „III/11816 Dolní Hbity, most ev.č. 11816–1“. Jedná se o záměr rekonstrukce silničního mostu přes Jelenecký potok v obci Dolní Hbity. Dokument je zpracován na základě nejaktuálnějšího technického podkladu ve stupni Dokumentace pro stavební povolení (DSP, HBH Projekt 2023). Záměr je předkládán v jediné variantě.

Hodnocení bylo zpracováno na základě stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 12.10.2022, č.j. 121465/2022/KUSK, ve kterém vyloučil významný vliv na soustavu Natura 2000, ale zároveň upozornil na povinnost provedení hodnocení dle § 67 zákona 114/1992 Sb., zejména s ohledem na výskyt obojživelníků a plazů.

Smyslem předloženého dokumentu je vyhodnotit vliv zásahů generovaných realizací a provozem záměru na zájmy chráněné podle částí druhé, třetí a páté zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ZOPK). Předložené hodnocení podle §67 ZOPK, s náležitostmi danými vyhláškou č. 142/2018 Sb., má tedy tyto hlavní cíle:

1. Na základě terénních průzkumů a dalších podkladů popsat aktuální stav přírody a krajiny v území, zejména výskyt zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté ZOPK
2. Vyhodnotit možné vlivy záměru na chráněné zájmy
3. Navrhnout opatření k vyloučení nebo zmírnění negativního vlivu záměru na chráněné zájmy
4. Být podkladem pro případné žádosti o vydání povolení, souhlasu či závazného stanoviska podle ZOPK

Předložený dokument obsahuje výsledky z terénních průzkumů území v květnu až červnu 2023, doplněné o údaje o chráněných zájmech z dalších dostupných zdrojů.

Hodnocení bylo zpracováno v Útvaru ekologie firmy HBH Projekt spol. s r.o.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

1 Charakteristika záměru

1.1 Identifikační údaje

Název a místo stavby:

Název stavby: III/11816 Dolní Hbity, most ev.č. 11816 – 1
Předmět stavby: rekonstrukce silničního mostu
Kraj: Středočeský
Katastrální území: Dolní Hbity
Pozemní komunikace: silnice III / 11816

Objednatel dokumentace (investor):

Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
stavbu zajišťuje oblast Benešov, Křížíkova 1351, 256 01 Benešov
zodpovědná osoba – p. Kellner (mostní technik)
IČO: 000 66 001

Zpracovatel dokumentace (projektant):

Generální projektant: HBH Projekt spol. s r.o., Kabátníkova 5, 602 00 Brno
Pobočka Olomouc, Železniční 547/4A, 772 00 Olomouc
IČO: 449 61 944
Hlavní inženýr projektu: Ing. Radim Špaček, 1201436 (autorizovaný inženýr pro mosty a inženýrské konstrukce)
Silniční objekty: Ing. Tomáš Pumpřla, 1202270 (autorizovaný inženýr pro dopravní stavby)

Zpracovatel *Hodnocení podle §67 zákona 114/1992:*

HBH Projekt spol. s r.o.

Kabátníkova 5

602 00 Brno

Zpracoval:

Mgr. Stanislav Rada, Ph.D. – zodpovědný řešitel

Držitel autorizace k provádění hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu § 67 podle § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; MŽP ČR - č.j. MZP/2019/610/537

Držitel autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; MŽP ČR - č.j. MZP/2019/630/2885

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

1.2 Popis záměru

Stavba řeší špatný stav mostu ev. č. 11816-1, který převádí silnici III/11816 přes Jelenecký potok v obci Dolní Hbity ve Středočeském kraji. Most je situován v centru obce v blízkosti kostela, samoobsluhy a komunitního centra s byty. Most nevyhovuje technickým stavem a zatížitelností. Stávající most bude odstraněn a na jeho místě vybudován most nový. Most zůstane ve své původní poloze, ale bude mít větší světlost (zlepšení průtoku mostním otvorem) a dle požadavku obce bude proveden s pravostranným chodníkem na povodní straně mostu. Stavba je v souladu s územně plánovací dokumentací obce Dolní Hbity.

Stávající most bude v plném rozsahu demolován. Jedná se o trémový most o jednom poli, NK tvoří konstrukce sestavená z ocelových válcovaných nosníků tvaru I s mostovkou z příčně ložených žulových kvádrů. Nosná konstrukce je vlevo rozšířena železobetonovou deskou betonovanou do ztraceného bednění ze svodnic. Ložiska na stávajícím mostě nejsou, trámy jsou zabetonovány do úložných prahů opěr. Délka přemostění je cca 3,0 m, na vtoku více. Šířka stávajícího mostu mezi líci říms je cca 9–9,5 m. Kolmá světlost, tj. šířka prostoru pod mostem, je 2,94 m. Spodní stavbu tvoří plné masivní tížné opěry z nepravidelného zdiva – opracované kvádry pod nosníky s mezilehlou výplní, levostranně rozšířené betonovými opěrami. Založení není možné ověřit, předpokládá se plošné na základových pasech.

Nosná **konstrukce nového mostu** je tvořena monolitickým železobetonovým rámem. Založení mostu je plošné. Křídla K1 a K3 jsou navržena rovnoběžná, zavěšená na stojkách rámu; křídla K2 a K4 jsou šikmá a jsou prodloužením stojek rámu jako navazující nábrežní zídky. Na mostě nejsou použita ani ložiska ani mostní závěry. Naříznutá spára nad ruby stojek NK je vyplněna pružnou zálivkou. Římsy jsou navrženy monolitické betonové. Zábradlí na římsách nosné konstrukce bude provedeno ocelové výšky 1,10 m.

Navržená délka přemostění nového mostu je 5,26 m. Kolmá světlost, tj. šířka prostoru pod mostem, je 5 m, což je o 2 m více než u stávajícího mostu. Světlá výška pod mostem se zvýší na 1,4 m (tj. o cca 30 cm). Nový mostní otvor převede průtok $Q_{20} (= 6,3 \text{ m}^3/\text{s})$ s volnou výškou 0,06 m nad touto hladinou. Stávající mostní objekt převede jenom desetiletou vodu ($Q_{10} = 4,6 \text{ m}^3/\text{s})$ při volné výšce hladiny 0,10 m pod dolní hranou mostovky.

Koryto toku pod mostem bude zpevněno lomovým kamenem do betonu. Navržená šířka koryta ve dně je 1,80 m s pravou bermou 1,55 m a s levou bermou 0,60 m (složené lichoběžníkové koryto). Výškový rozdíl mezi dnem a bermami je vysvahován 1:1,5. Celková délka zpevnění je cca 16,0 m včetně ukončujících prahů, které budou překryty rovněž lomovým kamenem. Úprava dna toku a berem (lomový kámen do betonu) bude provedena s hlubokým spárováním, tj. poslední 1/3 tloušťky kamene na výšku cca 5 cm nebude spárována (úkryt pro drobné živočichy). Pracovní spáry mezi dlažbou toku a lícem stojek mostu budou upraveny asfaltovou zálivkou – pružné těsnění. Za betonovými prahy se provede zpevnění dna a přilehlého svahu toku kamennou rovinou tloušťky 0,50 m. Jedná se o napojení mezi složeným tvarem koryta pod mostem a stávajícím tvarem břehu.

Odvodnění vozovky na mostě je vzhledem k malé délce mostu řešeno odvedením vody příčným spádem vozovky a podélným sklonem nivelety mimo most. V nejnižším místě vozovky (za mostem vlevo) pak bude proveden skluz s odvedením vody do toku. Odvodnění izolace odvodňovacími trubičkami bude v úlabí v počtu 2 ks. V rubu stojek bude provedeno odvodnění pomocí drenáže DN 150 mm (s 2/3 perforací) s vyústěním před líc stojky prostupy DN 150 mm.

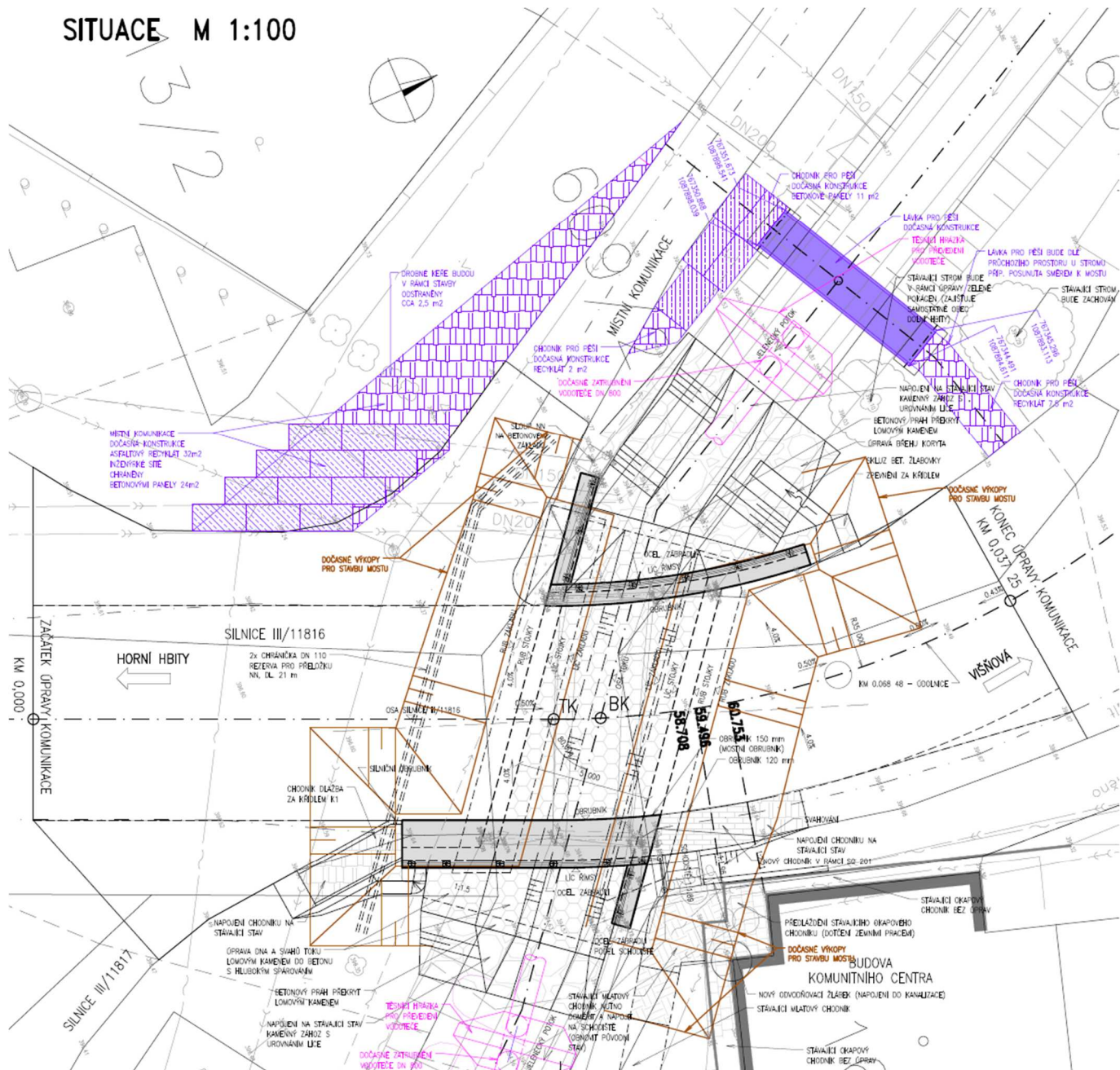
Záměr zahrnuje i **úpravu převáděné silnice** III/11816 z důvodu stavby nového mostu v celkové délce 37,25 m. Během výstavby bude v provozu **dočasná lávka pro pěší** o volné šířce 1,5 m, která bude potok překračovat ve vzdálenosti cca 14 m proti proudu od stávajícího mostu. Propojení trasy pěších z lávky zpět na silnici III/11816 na

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

levém břehu toku bude po dočasné přístupové konstrukci z recyklátu. Na pravém břehu pak lávka končí na dočasné konstrukci z betonových panelů a dále provizorní trasa pro pěší povede podél koryta vodoteče na místní komunikaci.

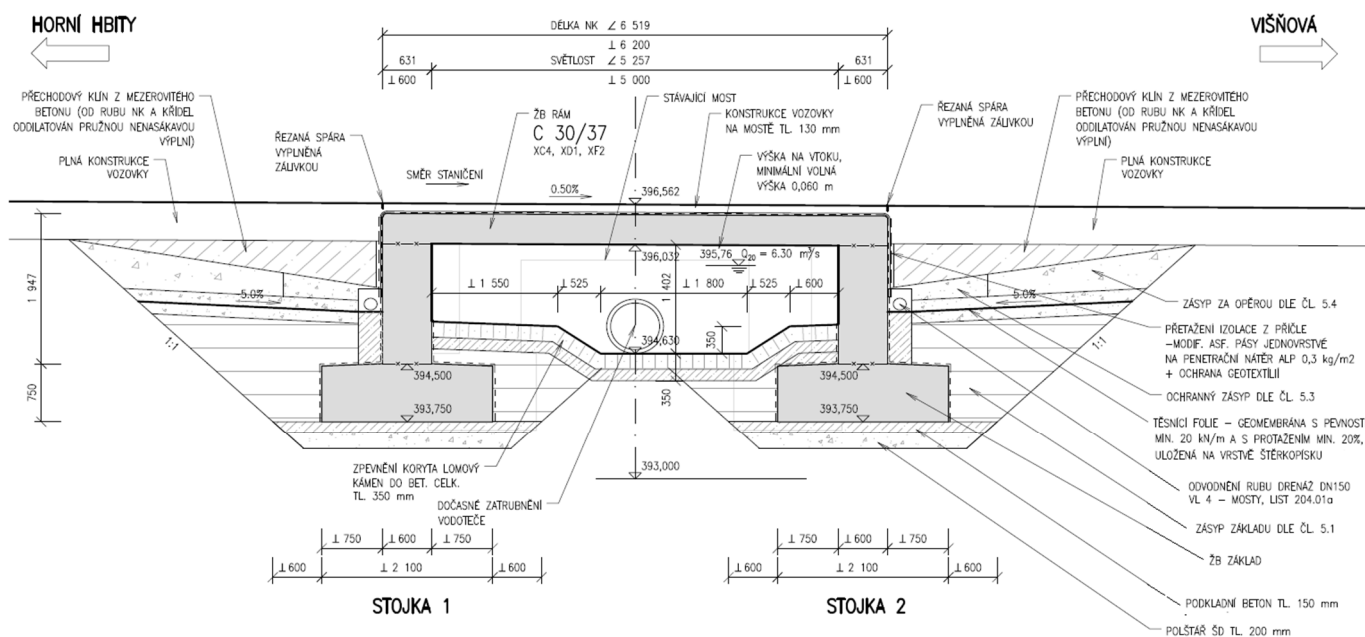
Záměr je předkládán v jediné variantě.

Obrázek 1: Koordinační situace záměru rekonstrukce mostu. Most Je ve spodní části obrázku; v horní části je fialovou barvou zakreslena provizorní lávka pro pěší a navazující dočasné zpevněné plochy. Převzato z DSP.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Obrázek 2: Podélný řez novým mostem. Stávající menší most je ve výkresu naznačen světle šedou barvou. Převzato z DSP.

1.3 Vstupy a výstupy

V následujícím textu jsou stručně popsány ty vstupy a výstupy záměru, a to vzhledem k jejich relevanci pro případné ovlivnění zájmů ochrany přírody.

1.3.1 Vstupy

Nejpodstatnějším vstupem je **zábor půdy** (který souvisí se zábořem biotopů). Celková plocha trvalého záboru činí 379 m², dočasného záboru do 1 roku pak cca 745 m². Realizací záměru nedojde k trvalému záboru dosud nezastavěných ploch – výstavba proběhne v rámci již nyní zastavěných ploch. V rámci stavby dojde k dočasnému záboru pozemku ZPF (do 1 roku), jedná se o parcelu 36/3 (Obec Dolní Hbity, druh pozemku: zahrada) o rozloze 19 m². Zábor vodního toku lze chápat také jako dočasný, jelikož jeho stav se realizací záměr významně nezmění. Zábor půdy i zásah do toku souvisí s využíváním **biologické rozmanitosti**. Vzhledem k umístění v centru obce se jedná o marginální vstup, jeho vyhodnocení je nicméně podrobně rozebráno v samotném hodnocení vlivu záměru – kapitola 4.

Ostatními vstupy jsou **voda, surovinové zdroje a energetické zdroje**. Spotřeba těchto zdrojů během výstavby a provozu bude řešena standardními prostředky a v obvyklém množství. Vzhledem k umístění v intravilánu obce bude možné napojení na vodovodní řad a na místní rozvody elektrické energie. Potřebné suroviny (kamenivo, betonové a asfaltové směsi a další materiály) budou na staveniště dovezeny. Výstavba ani provoz záměru nebudou mít vysoké nároky na potřebu pitné a užitkové vody, elektřiny a surovinových zdrojů. Tyto nároky budou pokryty ze stávajících zdrojů vody v oblasti a vzhledem k předmětům ochrany přírody jsou nepodstatné.

Nároky na dopravní a jinou infrastrukturu se pojí s obdobím výstavby. Veřejný dopravní provoz po dobu stavby bude po komunikaci vyloučen, objížďka při provádění stavby je navržena po silnicích I., II. i III. třídy. Pěší provoz přes tok bude veden po samostatné provizorní lávce vlevo od přestavovaného mostu. Po dokončení výstavby bude záměr sloužit jako součást dopravní infrastruktury.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

1.3.2 Výstupy

Během výstavby existuje je riziko **znečištění vody nebo půdy**. Jedná se zejména o úkapy provozních kapalin nebo jejich havarijní úniky. Vodní tok může být též znečištěn cementovými výluhy v případě nevhodně provedené betonáže při úpravě koryta, případně jinými chemickými látkami použitými během výstavby. Tyto vlivy je nutno eliminovat dodržováním předepsaných pracovních postupů a vynucováním kázně pracovníků na staveništi. Proti splachům těchto kontaminantů musí být staveniště řádně vybaveno, zhotovitel je povinen zajistit, aby nedocházelo ke splachům stavebních hmot a jiných nečistot do vodotečí. Podrobnosti budou uvedeny v Zásadách organizace výstavby (ZOV), který bude zpracován v dalších stupních projektové přípravy. Během výstavby (zejména při demolici stávajícího mostu) dojde ke kalení vodního toku. Bude se jednat o dočasný vliv bez významných dopadů na biotu, je nicméně nanejvýš žádoucí omezit kalení na minimum a v případě déle trvajícího zakalení práce aspoň na dva dny přerušit.

Odpadní vody budou během výstavby vznikat jen v malé míře, a to zejména ze sociální části zařízení staveniště. Bude se jednat o běžnou komunální odpadní vodu, režim jejího vzniku a zneškodnění bude standardní. Likvidace technologických vod (výplachy) by měly být prováděny předepsaným způsobem na předem určeném místě mimo bezprostřední blízkost vodního toku. V období provozu budou z povrchu vozovky odtékat srážkové vody, které mohou být znečištěné solemi ze zimní údržby, či úkapy olejů atd. – nebude se jednat o změnu oproti současnému stavu. Odvodnění vozovky bude řešeno příčným spádem vozovky a podélným sklonem nivelety mimo most. V nejnižším místě vozovky pak bude proveden skluz s odvedením vody do toku.

Po uvedení do provozu budou potencionálním rizikem z hlediska **možných havárií** s přímým dopadem na životní prostředí dopravní nehody vozidel a vozidel přepravujících nebezpečné látky. V takovém případě se bude postupovat podle havarijního plánu pro případ úniku ropných látek a jiných produktů příslušného správce komunikace. Nebude se jednat o změnu oproti současnému stavu.

Během výstavby bude záměr zdrojem **hluku, vibrací a znečištění ovzduší**. Do ovzduší se bude uvolňovat prach (zejména při demolici a zemních pracích) a emise ze stavebních strojů. Při pokládce živичného povrchu lze rovněž očekávat uvolňování aromatických uhlovodíků do ovzduší. Bude se jednat o dočasné vlivy bez dlouhodobých účinků na zájmy ochrany přírody. Po uvedení do provozu bude záměr působit jako zdroj vibrací, hluku a emisí z automobilového provozu obdobně jako ve stávajícím stavu. Stavebními úpravami však dojde k technickému zlepšení. Povrch stavby bude proveden v předepsaném příčném sklonu a spádu, bude dodržena rovinatost a únosnost nové vozovky, čímž dojde ke zlepšení stávajícího stavu z hlediska hluku a vibrací způsobené dopravou.

Při výstavbě budou vznikat **odpady**. Nakládání s odpady bude zajišťovat zhotovitel stavby, který bude zodpovídat za to, že s odpadem vzniklým při stavbě bude nakládáno v souladu se zákonem č.185/2001 Sb. a s prováděcími předpisy vydanými na jeho základě. Bude zajištěna likvidace odpadu dle výše uvedeného zákona, tzn. přednostní využití (výkup, recyklace) nebo jejich odstranění na příslušné skládce odpadů. Pro odpady vedené v kategorii N (lepenka z izolace mostu) je nutné zajistit souhlas s nakládáním s nebezpečnými odpady, který na základě písemné žádosti vydá příslušný orgán veřejné správy. Tento souhlas musí být vyřízen před vznikem nebezpečného odpadu. Zhotovitel musí archivovat doklady o způsobu odstranění nebo využití odpadů vzniklých při stavbě, tyto doklady budou součástí dokumentace předkládané ke kolaudaci. Odpady z vlastního provozu komunikace se nepředpokládají, protože se jedná o nevýrobní stavbu. Běžná údržba a zneškodnění případných odpadů bude prováděna správcem komunikace.

Zemní práce budou zahrnovat nezbytné výkopové práce pro založení stavby, vhodná zemina bude zpětně použita do zásypů, nevhodná odvezena na skládku. Orientační bilance zemnic hmot počítá s výkopy o objemu 392 m³ a zpětnými zásypy o objemu 210 m³.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

1.4 Časový harmonogram

Celá stavba bude provedena najednou jako jeden celek. Předpokládaná doba výstavby je 5 měsíců.

Předpokládané termíny realizace jsou:

zahájení výstavby 1. 6. 2024

ukončení výstavby 1. 11. 2024

Termíny jsou předpokládáné, přesný bude určen až po zařazení do plánů investora (tedy i např. v roce 2025, nebo 2026).

Provoz stavby je plánován na neomezenou dobu.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

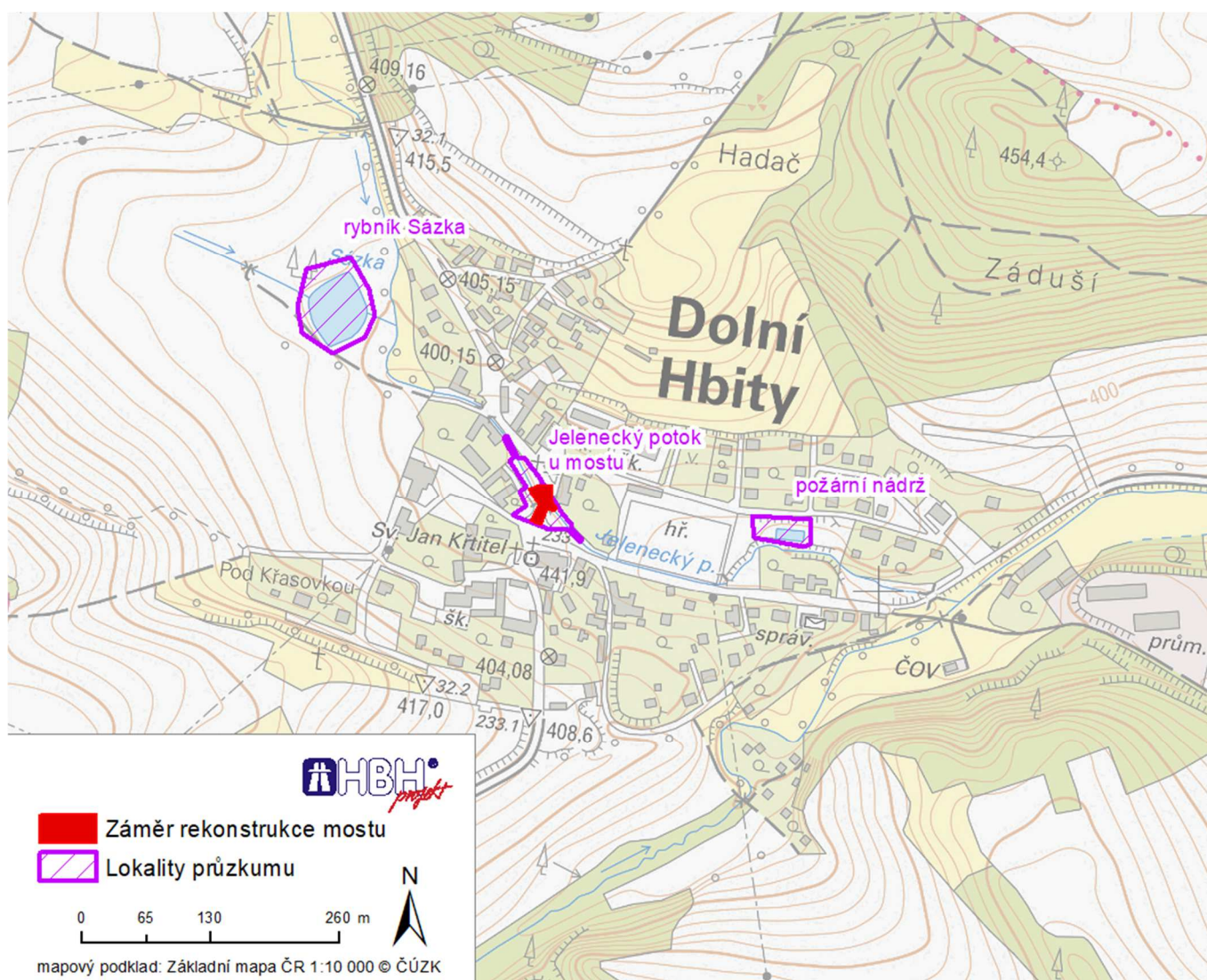
2 Metodika průzkumů a šetření

2.1 Vymezení dotčeného území a lokalit průzkumu

Dotčené území je charakterizováno jako blízké okolí záměru, které bude (nebo potenciálně může být) zasaženo vlivy záměru (záběr biotopů, zvýšení hlukové zátěže, imisní zatížení, migrační prostupnost atd.). V případě záměru rekonstrukce mostu v Dolních Hbitech bylo dotčené území vymezeno jako trvalý a dočasný zábor stavby a jeho bezprostřední okolí – konkrétně se tedy jedná o samotný most, obecní trávníky a zeleň v jeho okolí a koryto Jelenického potoka do vzdálenosti zhruba 70 m proti proudu a 50 m po proudu od mostu.

Toto dotčené území je zároveň hlavní lokalitou průzkumu, kde byly uskutečňovány botanické a zoologické průzkumy. Průzkumy obojživelníků, plazů, ptáků a savců ale zahrnovaly poněkud širší území centra obce Dolní Hbity, do vzdálenosti cca 200 m od mostu. V případě obojživelníků a plazů byly dále průzkumovány další vodní biotopy v okolí – rybník Sázka cca 250 m SZ od záměru a betonová požární nádrž nacházející se cca 250 V od záměru.

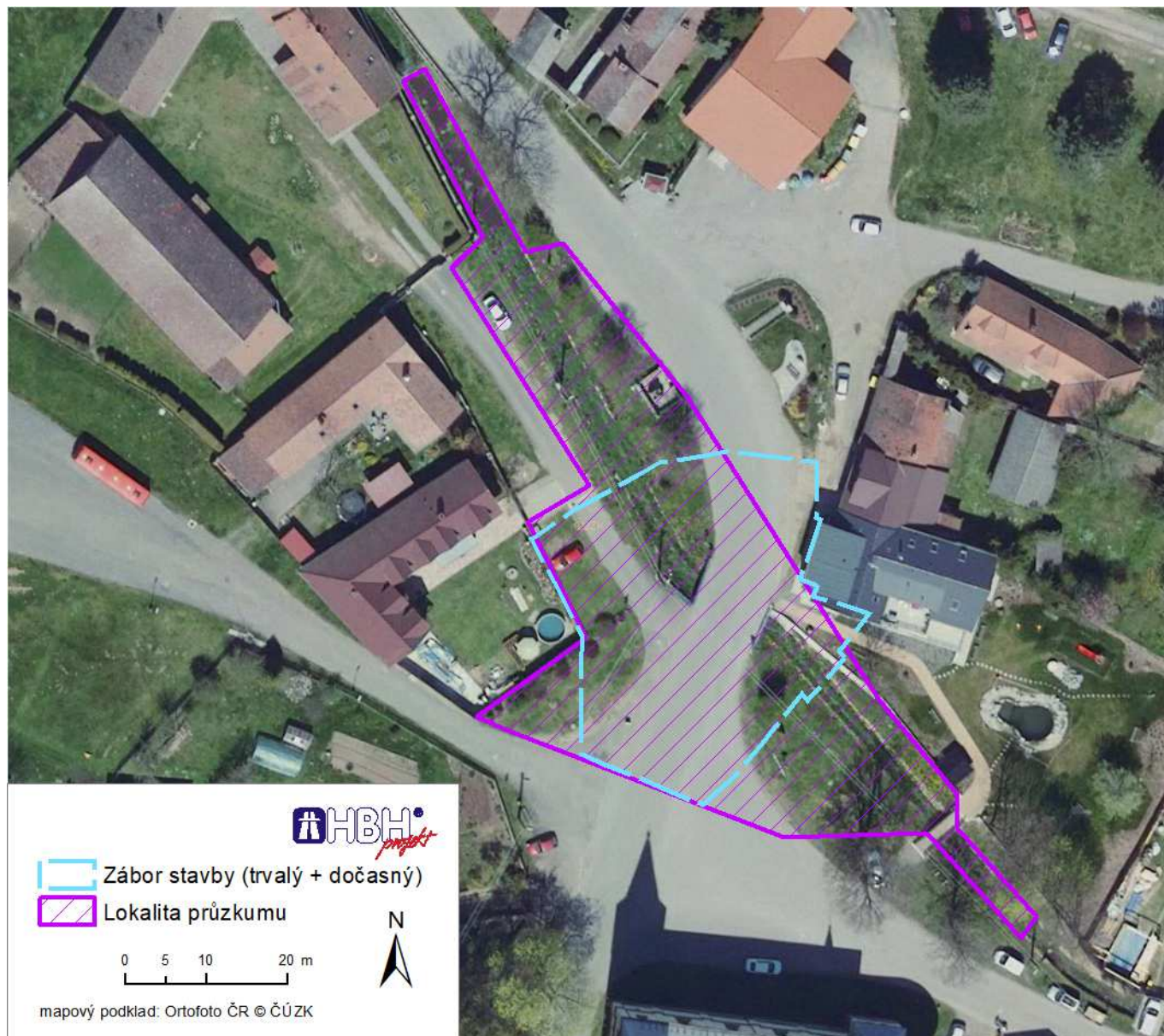
Obrázek 3: Poloha záměru rekonstrukce mostu (červeně) a vyznačení lokalit průzkumu (fialově). Většina průzkumů byla uskutečňována v blízkém okolí mostu (viz další obrázek), průzkum obojživelníků a plazů se zaměřil také na rybník Sázka a požární nádrž.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Obrázek 4: Zábor stavby (bledě modrá) a vyznačení dotčeného území (fialově). Průzkumované plochy v okolí mostu zahrnují koryto Jelenického potoka, trávníky a dřevinné výsadby. Fotodokumentace lokality je v Příloze.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

2.2 Metodiky botanických a zoologických průzkumů

Průzkumy byly provedeny v rámci dvou terénních návštěv 4. května a 13. června 2023. K návštěvám lokalit byly voleny dny s vhodnými povětrnostními podmínkami (slunečné a teplé počasí bez silného větru). Účelem průzkumů nebylo získat detailní informace o všech druzích vyskytujících se na lokalitě, nejednalo se o inventarizační průzkum. Cílem bylo zejména zjistit ekologickou hodnotu lokality, se zaměřením na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů a další chráněné zájmy ZOPK, stanovit vliv plánovaného záměru a na základě závěrů navrhnout ochranná zmírňující opatření.

Biologický průzkum byl zaměřen zejména na bezprostřední okolí předmětného mostu, které může být ovlivněno stavebními pracemi. Velká pozornost byla kladena na přemostovaný vodní tok. Kromě toho byl proveden i průzkum širšího okolí, zaměřený zejména na výskyt obojživelníků, plazů a ptáků. Terénní průzkumy byly doplněny údaji o výskytu zvláště chráněných druhů z Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP).

Během terénních šetření byly společně s faunou a flórou studovány též další přírodní charakteristiky, s cílem postihnout celkovou přírodní hodnotu území. Důraz byl kladen na zjištění přítomnosti a stavu institutů ochrany dle zákona č. 114/1992 Sb. (ZOPK) – v dotčené lokalitě a její blízkosti se konkrétně jedná o významné krajinné prvky (vodní tok, rybník) a památný strom.

Botanický průzkum

Při terénních návštěvách bylo zaznamenáváno druhové spektrum cévnatých rostlin v bezprostředním okolí mostu (koryto potoka, přilehlé sečené trávníky, plevelná vegetace okrajů cest a vegetace v okrasných výsadbách). Rostliny byly určovány přímo na místě (v pochybnostech za užití určovacího klíče, Kaplan et al. 2019), případně posléze na základě pořízených fotografií. Zároveň byla zhodnocena kvalita a potenciál přítomných biotopů; biotopy byly klasifikovány dle Katalogu biotopů České republiky (Chytrý et al. 2010).

Entomologický a hydrobiologický průzkum

Průzkum byl zaměřen na suchozemský hmyz a na vodní bezobratlé živočichy. Probíhal v bezprostředním okolí potoka. Hmyz byl vyhledáván individuálním sběrem a pozorováním (na květech, na zemi, v letu, pod kameny) a pomocí smýkání vegetace smýkácí sítí. Vodní bezobratlí byli zjišťováni v potoce pod kameny, ve spárách opevnění koryta a mezi mokřadní vegetací. Většina druhů bezobratlých byla determinována přímo v terénu a ihned vypouštěna, v případě hůře determinovatelných drobných druhů byly tyto později určeny pod silným zvětšením za použití odborné literatury.

Průzkum obratlovců

Průzkumy byly zaměřeny na ryby, obojživelníky, plazy, ptáky a savce.

Ryby byly vyhledávány ve vodním toku v cca 120 m dlouhém úseku (70 m proti proudu od mostu a 50 m po proudu od mostu). Průzkum spočíval v brodění toku a vyhledávání živočichů ve vodním sloupci, ve štěrbinách opevnění koryta a pod kameny. Potvrdil se původní předpoklad, že vzhledem k velmi nízkým průtokům se v potoce žádné ryby nevyskytují. Průměrná výška vodního sloupce v předmětném úseku toku byla během průzkumů okolo 5 cm a v letním období pravděpodobně ještě klesá (lze očekávat přinejmenším částečné vysychání toku v suchých obdobích).

Průzkum **obojživelníků a plazů** spočíval v jejich vyhledávání v korytě potoka a v jeho okolí – byly prohledávány štěrbin v opevnění koryta, vegetace a jiné potenciální úkryty. Kromě průzkumu bezprostředního okolí mostu byly při obou terénních návštěvách ohledány i další vodní biotopy v nedalekém okolí – rybník Sázka na okraji obce (cca 250 m SZ od záměru) a betonová požární nádrž nacházející se cca 250 V od záměru. Na těchto lokalitách se stojatou

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

vodou probíhalo vizuální vyhledávání dospělců, snůšek a pulců obchůzkou podél břehů, dále byli obojživelníci zjišťováni i akusticky.

Ptáci byli zaznamenáváni v bezprostředním okolí mostu a přilehlých částech obce, a to vizuálně při přeletech nebo shánění potravy a taktéž akusticky na základě zpěvu. V okolí mostu byla též zjišťována přítomnost hnízd. Mimořádný důraz byl kladen na zjištění případných hnízd anebo potenciálních hnízdišť na samotné mostní konstrukci.

Savci byli zjišťováni v blízkém i širším okolí mostu. Byli pozorováni buď přímo, nebo byly vyhledávány jejich pobytové znaky (stopy, požitky, trus). Zároveň byl odhadován význam předmětného vodního toku a mostu pro migrace. Cílený odchyt drobných zemních savců nebyl prováděn. Specializovaný chiropterologický průzkum nebyl prováděn, v rámci průzkumu však proběhlo podrobné ohledání mostní konstrukce za účelem zjištění užívaných nebo potenciálních úkrytů netopýrů. Také byl hodnocen potenciál blízkých stromů z hlediska výskytu netopýrů. Terénní průzkum savců byl doplněn o údaje z NDOP o údaje z nálezové databáze ochrany přírody (NDOP) a evidence sražené zvěře (www.srazenazver.cz).

2.3 Konzultace s odbornými osobami

Probíhaly pouze průběžné konzultace s projektanty Dokumentace pro stavební povolení (HBH Projekt) ohledně technického řešení záměru a možností jeho optimalizace z hlediska ochrany přírody a krajiny.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

3 Údaje o stavu přírody a krajiny v dotčeném území

3.1 Obecný popis území

Dolní Hbity se nachází v nadmořské výšce okolo 400 m n.m. v Benešovské pahorkatině. Širší okolí obce se vyznačuje poměrně vyrovnaným zastoupením polí, luk a jehličnatých či smíšených lesů. Podloží je budované paleozoickými granodiority blatenského typu, s vložkami pyroxen – amfibolitických dioritů až amfibolických gaber. V okolí vodních toků se vyskytují kvartérní fluvialní a deluviální sedimenty hlinito – písčitého charakteru. Území spadá do mírně teplé klimatické oblasti MT10. Dle Culka (2013) je řazeno do Slapského bioregionu, v jehož potenciální vegetaci převažují acidofilní doubravy. Obcí protéká drobný Jelenecký potok, který pramení zhruba 3 km severozápadně od obce. Na východním okraji obce se vlévá do Vápenického potoka, který teče dále na východ a stává se levostranným přítokem Vltavy.

3.1.1 Popis zkoumaných lokalit

Jelenecký potok a okolí mostu

Jelenecký potok je v obci napřímen a technicky upraven. Dno stávajícího koryta je vydlážděno kameny, spodní část břehů je opevněna betonovými dlaždicemi, horní část břehu je neopevněná, s travnatým porostem. V podmostí jsou břehy stejně jako dno vydlážděny kameny do betonového lože. Některé kameny nebo dlaždice stávajícího opevnění jsou uvolněné, v březích místy vznikají štěrby a úkryty. Dno je mírně zanesené písčito-bahnitým sedimentem. Jak je patrné ze starších ortofotosnímků, koryto bylo v minulosti zcela zarostlé mokřadní vegetací a někdy mezi lety 2020 a 2022 zjevně proběhlo jeho pročištění. V době průzkumu rostly na dně a mezi opevněním břehů roztroušeně vlhkomilné rostliny. Horní část břehů je neopevněná, se sečeným travobylinným porostem. Okolo břehů jsou intenzivně sečené trávníky a výsadby dřevin.

Rybník Sázka

Rybník o rozloze 0,3 ha se nachází cca 250 m SZ od záměru rekonstrukce mostu. Do průzkumu byl zařazen z důvodu možného výskytu obojživelníků a plazů. Je využíván k intenzivnímu chovu ryb. Voda je kalná, neprůhledná, bez vodních makrofyt. Litorální vegetace je vyvinuta velmi slabě.

Požární nádrž

Betonová požární nádrž se nachází cca 250 V od záměru rekonstrukce mostu. Do průzkumu byla zařazena z důvodu možného výskytu obojživelníků a plazů. Břehy jsou strmé, neumožňují živočichům nádrž opustit. Nádrž je zřejmě periodicky čištěna, na dně je jen minimální množství organických nánosů a žádná vegetace.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

3.2 Přehled institutů ochrany

V následujícím přehledu jsou popsány instituty ochrany dle zákona č. 114/1992 Sb. (ZOPK), vyskytující se v dotčeném území nebo jeho okolí. Kromě jmenovaných institutů ochrany byly v území zjištěny populace rostlin a živočichů, včetně zvláště chráněných druhů. Jejich popis a výčet následuje ve výsledcích průzkumů zaměřených na jednotlivé skupiny organismů (kapitoly 3.3–3.5).

3.2.1 Krajinový ráz

Záměr se nachází v centrální části zastavěného území obce. Jedná se o rekonstrukci mostu a jeho výsledná podoba bude obdobná té stávající. Jedná se o jednoduchou mostní konstrukci bez výškových prvků či jinak nápadných součástí. Předmětem záměru není ani kácení stromů.

Vliv na krajinový ráz tedy nenastane.

3.2.2 Zvláště chráněná území

V blízkosti záměru se nenacházejí žádná zvláště chráněná území (ZCHÚ). Nejbližším ZCHÚ je **přírodní památka Jablonná – mokřad**, která se nachází zhruba 1 km západně od záměru. Zároveň se jedná o evropsky významnou lokalitu soustavy Natura 2000. Vzhledem ke vzdálenosti nemůže být záměrem nijak ovlivněna. Není s ním přímo spojena ani hydrologicky – je pramennou oblastí ve vyšší nadmořské výšce než záměr a z ní vytékající potok je přítokem Vápenického potoka, jehož přítokem je také Jelenecký potok, protékající pod předmětným mostem.

3.2.3 Významné krajinové prvky

V blízkosti záměru se nenachází žádný registrovaný významný krajinový prvek (registrace dle §6 ZOPK). Záměr se přímo dotkne přemostovaného vodního toku – Jeleneckého potoka. Ve větší vzdálenosti 250 až 300 m od záměru se pak nacházejí ještě VKP ze zákona rybník Sázka a Vápenický potok.

Ekostabilizační funkce¹ jednotlivých VKP je popsána na škále nízká – střední – vysoká. Její vyhodnocení bylo provedeno na základě stupně zachovalosti ekosystému v daném VKP, rozlohy a prostorového vztahu k okolí.

VKP vodní tok – Jelenecký potok

- pramení zhruba 3 km severozápadně od obce, na JV okraji obce se vlévá do Vápenického potoka
- málo vodný, pravděpodobně vysychavý potok
- napřímené koryto zpevněné dlážděním z kamenů a betonových dlaždic; bez údolní nivy
- koryto je lehce zaneseno bahnotopisčitým sedimentem (nedávno zřejmě bylo pročištěno), v korytě roztroušeně rostou vlhkomilné a mokřadní rostliny
- v předmětném úseku bez doprovodných dřevin
- ekostabilizační funkce nízká/střední

¹ Ekostabilizační funkcí rozumíme schopnost ekosystému udržovat na základě autoregulačních mechanismů a vyváženosti energomateriálových toků dynamickou rovnováhu a odolávat působení stresových faktorů. Definice ekologické stability je uvedena v zákoně o životním prostředí č. 17/1992 Sb.: má jít o „schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce“. Podrobněji dle Míchala (1994) také „schopnost ekologického systému přetrvávat i za působení rušivého vlivu a reprodukovat své podstatné charakteristiky v podmínkách narušování zvenčí. Tato schopnost se projevuje minimální změnou za působení rušivého vlivu nebo spontánním návratem do výchozího stavu“.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

VKP vodní tok – Vápenický potok

- pramení v lesním celku cca 8 km západně od obce a teče východním směrem do Vltavy
- protéká po JV okraji obce Dolní Hbity, má zde doprovodnou dřevinnou vegetaci tvořenou převážně vzrostlými olšemi a vrbami
- dobře zásobený vodou
- ekostabilizační funkce střední/vysoká

VKP rybník – Sázka

- leží na SZ okraji obce na drobném přítoku Jeleneckého potoka
- rozloha 0,3 ha
- intenzivní chov ryb
- voda je kalná, neprůhledná, bez makrofyt; litorál je vyvinut velmi slabě
- ekostabilizační funkce střední

3.2.4 Územní systém ekologické stability

K identifikaci prvků ÚSES byl použit platný územní plán obce Dolní Hbity a Zásady územního rozvoje Středočeského kraje. Prvky nadregionálního a regionálního ÚSES se nacházejí ve značné vzdálenosti od obce – 2 km a více. Z lokálních prvků ÚSES se zastavěného území obce Dolní Hbity dotýká pouze lokální biokoridor, který je trasován podél Vápenického potoka. Jeho vzdálenost od předmětného mostu je 300 m a záměrem rekonstrukce nebude ovlivněn, což vyplývá i z hodnocení vlivu na VKP Vápenický potok v kapitole 4.

Záměr nezasahuje do žádných prvků ÚSES.

3.2.5 Naleziště významných nerostů, paleontologická naleziště, jeskyně

Tyto zvláště chráněné zájmy se v území dotčeném záměrem ani jeho okolí nenacházejí.

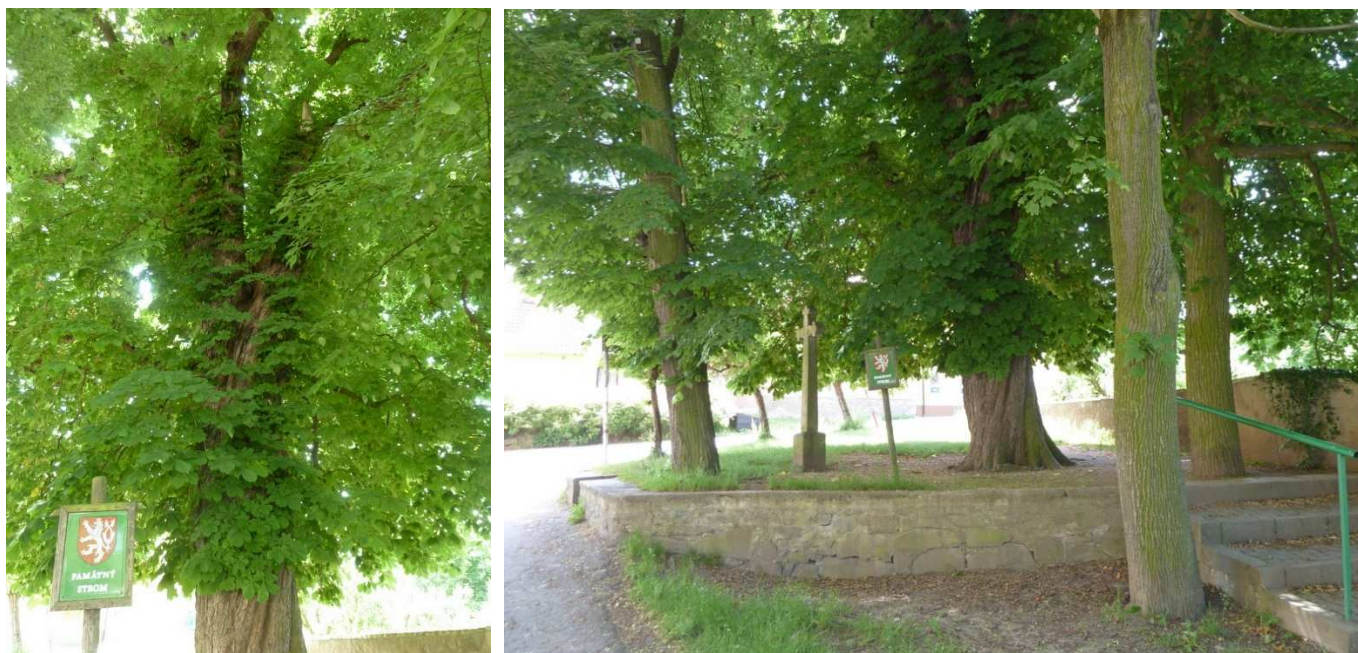
Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

3.2.6 Dřeviny a památné stromy

V obci Dolní Hbity se nachází **1 památný strom – Dolnohbitský maďal**. Jedná se o jírovec maďal o výšce 22 m a obvodu kmene 352 cm. Stojí před kostelem, ve vzdálenosti cca 60 m od předmětného mostu. Strom je od okolí oddělen zhruba 0,5 m vysokou zídou a obklopen dalšími, menšími stromy. Jeho zdravotní stav se jeví jako dobrý. Ochranné pásmo vyhlášeno nemá, tzn. že se použije základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene, v tomto případě tedy 3520 cm.

V okolí mostu, tzn. v centrální části obce Dolní Hbity, jsou zastoupeny solitérní stromy a okrasné keře jakožto součást obecní zeleně. Podél potoka v okolí mostu jde konkrétně o 2 mladé lípy, 1 starší mohutnou lípu, 2 vzrostlé jasan, 1 mladý jasan, 1 vzrostlý javor a 3 staré okrasné hlohy. Dále od mostu, u kostela, se pak nachází skupina stromů – již zmíněný památný jírovec maďal a okolo něj 3 vzrostlé lípy a 3 vzrostlé javory. Jihozápadně od mostu se nachází liniová výsadba drobných okrasných keřů – dřišťály, tavolníky, mochnovce, šeříky aj.

Obrázek 5: Dolnohbitský maďal, stojící zhruba 60 m od záměru. Památný strom je obklopen mladšími stromy a kamennou zídou.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

3.3 Výsledky botanického průzkumu

Na sledované lokalitě v záboru stavby mostu a bezprostředním okolí bylo během průzkumu v roce 2023 zaznamenáno **83 druhů cévnatých rostlin**. Byl nalezen **1 zvláště chráněný druh rostliny (sněženka podsněžník, O, NT)** a jeden další druh uvedený v Červeném seznamu ČR (chlupáček oranžový, NT). V případě obou druhů však jedná o původ z kultury a ochrana se na ně proto nevztahuje – sněženky rostly v záhonu pod okrasnými keříky spolu s dalšími zahradními květinami; chlupáček byl nalezen v trávníku, kde evidentně zplaněl vysemeněním z některé z blízkých zahrad.

Zjištěné společenstvo rostlin obsahuje běžné druhy. Vzhledem k velmi malé rozloze lokality a vzhledem k charakteru biotopu (centrum obce) je nicméně překvapivě pestré. Trávník mimo koryto potoka je sečený velmi často a kromě trav se zde proto udrží jen nízké rostlinné formy (jetel plazivý, jitrocel kopinatý, mochna plazivá, popenec obecný aj.); avšak břehy potoka jsou sečeny méně často a proto zde přežívají i některé luční byliny (např. hrachor luční, jetel prostřední, máchelka podzimní, řebříček obecný, silenka nadmutá, škarda dvouletá, zvonek rozkladitý). U paty břehů a na samotném dně koryta rostou vlhkomilné a bahenní rostliny, jako je medyněk vlnatý, mochna poléhavá, pryskyřník lýtý, rozrazil drchničkolistý, rozrazil potoční, rukev bažinná, sítina článkovaná nebo zblochan vzplývavý.

Samostatnou skupinu pak tvoří pěstované dřeviny a květiny, které se vyskytují zejména v prostoru veřejné zeleně jihozápadně od mostu, mezi silniční křižovatkou a oplocenou zahradou (tavolník, dříšťál, juka, sněženka, tulipán, modřeneček, aj.). Mimo tyto pěstované rostliny byly nalezeny i dva druhy zplanělé, které zjevně mají původ z kultury, ale do trávníku u předmětného mostu se zřejmě samovolně vysemenily z blízkých zahrad (chlupáček červený, rozchodník španělský).

Invazní rostliny nalezeny nebyly, na lokalitě se vyskytují pouze běžné plevely jako je locika kompasová, kakost maličký, mléč zelinný, turan roční aj.

Zastoupenými biotopy jsou M1.5 *Pobřežní vegetace potoků* a X1 *Urbanizovaná území*.

Tabulka 1: Přehled druhů cévnatých rostlin zjištěných na lokalitě průzkumu. Druhy zvláště chráněné (§) jsou vyznačeny tučně: O = ohrožený druh (dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.).

Český název	Latinský název	§	ČS ²	Poznámka
barvínek menší	<i>Vinca minor</i>			pěstovaný
bez černý	<i>Sambucus nigra</i>			
bršlice kozí noha	<i>Aegopodium podagraria</i>			
česnáček lékařský	<i>Alliaria petiolata</i>			
čičorka pestrá	<i>Coronilla varia</i>			
divizna knotovitá	<i>Verbascum lychnitis</i>			
dříšťál Thunbergův	<i>Berberis thunbergii</i>			zahradní kultivar
hloh	<i>Crataegus sp.</i>			zahradní kultivar
hluchavka nachová	<i>Lamium purpureum</i>			
hrachor luční	<i>Lathyrus pratensis</i>			
chlupáček oranžový	<i>Pilosella aurantiaca</i>		NT	zplanělý v trávníku
jetel ladní	<i>Trifolium campestre</i>			
jetel luční	<i>Trifolium pratense</i>			
jetel plazivý	<i>Trifolium repens</i>			
jetel prostřední	<i>Trifolium medium</i>			
jitrocel kopinatý	<i>Plantago lanceolata</i>			
juka vláknitá	<i>Yucca filamentosa</i>			pěstovaná

² Grulich V. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. Kategorie ohrožení: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU zranitelný, NT – téměř ohrožený.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Český název	Latinský název	§	ČS ²	Poznámka
kakost maličký	<i>Geranium pusillum</i>			
kokoška pastuší tobolka	<i>Capsella bursa-pastoris</i>			
kopřiva dvoudomá	<i>Urtica dioica</i>			
kuklík městský	<i>Geum urbanum</i>			
kyprej vrbice	<i>Lythrum salicaria</i>			
lípa srdčitá	<i>Tilia cordata</i>			
lipnice	<i>Poa sp.</i>			
lipnice roční	<i>Poa annua</i>			
locika kompasová	<i>Lactuca serriola</i>			
máchelka podzimní	<i>Scorzoneroidea autumnalis</i>			
mák vlčí	<i>Papaver rhoeas</i>			
máta	<i>Mentha sp.</i>			
medyněk vlnatý	<i>Holcus lanatus</i>			
mléč drsný	<i>Sonchus asper</i>			
mléč zeliný	<i>Sonchus oleraceus</i>			
modřeneček arménský	<i>Muscari armeniacum</i>			pěstovaný
mochna plazivá	<i>Potentilla reptans</i>			
mochna poléhavá	<i>Potentilla supina</i>			
mochna stříbrná	<i>Potentilla argentea</i>			
mochnovce křovitý	<i>Dasiphora fruticosa</i>			zahradní kultivar
orсей jarní	<i>Ficaria verna</i>			
osívka jarní	<i>Erophila verna</i>			
ovsík vyvýšený	<i>Arrhenatherum elatius</i>			
pampeliška lékařská	<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>			
pelyněk černobýl	<i>Artemisia vulgaris</i>			
pomněnka rolní	<i>Myosotis arvensis</i>			
popenec obecný	<i>Glechoma hederacea</i>			
prýskyřník lýtý	<i>Ranunculus sceleratus</i>			
prýskyřník plazivý	<i>Ranunculus repens</i>			
psárka luční	<i>Alopecurus pratensis</i>			
ptačí zob	<i>Ligustrum sp.</i>			zahradní kultivar
ptačinec žabinec	<i>Stellaria media agg.</i>			
rozchodník španělský	<i>Sedum hispanicum</i>			
rozrazil břechtanolistý	<i>Veronica hederifolia agg.</i>			
rozrazil drchničkolistý	<i>Veronica anagallis-aquatica agg.</i>			
rozrazil jarní	<i>Veronica verna agg.</i>			
rozrazil potoční	<i>Veronica beccabunga</i>			
rožec obecný	<i>Cerastium holosteoides</i>			
rožec plstnatý	<i>Cerastium tomentosum</i>			pěstovaný
rukev bažinná	<i>Rorippa palustris</i>			
řebříček obecný	<i>Achillea millefolium agg.</i>			
řeřišnice hořká	<i>Cardamine amara</i>			
sedmikráska chudobka	<i>Bellis perennis</i>			
silinka nadmutá	<i>Silene vulgaris</i>			
sítina článkovaná	<i>Juncus articulatus</i>			
sněženka podsněžník	<i>Galanthus nivalis</i>	O	NT	pěstovaná
srha laločnatá	<i>Dactylis glomerata</i>			

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Český název	Latinský název	§	ČS ²	Poznámka
srpek obecný	<i>Falcaria vulgaris</i>			
sveřep měkký	<i>Bromus hordeaceus</i>			
svízel přítula	<i>Galium aparine</i>			
svízel syřišťový	<i>Galium verum</i>			
svlačec rolní	<i>Convolvulus arvensis</i>			
šeřík obecný	<i>Syringa vulgaris</i>			zahradní kultivar
škarda dvouletá	<i>Crepis biennis</i>			
šťovík kadeřavý	<i>Rumex crispus</i>			
šťovík tupolistý	<i>Rumex obtusifolius</i>			
tavolník van Houtteův	<i>Spiraea × vanhouttei</i>			zahradní kultivar
tolice dětelová	<i>Medicago lupulina</i>			
tulipán	<i>Tulipa sp.</i>			pěstovaný
turan roční	<i>Erigeron annuus</i>			
tužebník jilmový	<i>Filipendula ulmaria</i>			
vikev chlupatá	<i>Vicia hirsuta</i>			
vlaštovičník větší	<i>Chelidonium majus</i>			
vrbovka	<i>Epilobium sp.</i>			
zblochan vzplývavý	<i>Glyceria fluitans</i>			
zvonek rozkladitý	<i>Campanula patula</i>			

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

3.4 Výsledky entomologického a hydrobiologického průzkumu

Na sledované lokalitě v záboru stavby mostu, v korytě Jelenického potoka a bezprostředním okolí bylo během průzkumu v roce 2023 zaznamenáno **20 druhů bezobratlých živočichů**, z toho bylo 8 druhů vodních bezobratlých a 12 druhů suchozemského hmyzu. Jedná se o velmi nízký počet druhů, který je dán malou rozlohou lokality a nevhodným charakterem obou přítomných biotopů – intenzivně sečený obecní trávník a technicky upravené koryto vysychavého vodního toku. Všechny zjištěné druhy jsou běžné, bez vyšších nároků na prostředí. Jsou mezi nimi i **2 zvláště chráněné taxony – čmeláci rodu *Bombus* (O) a mravenci rodu *Formica* (O)**, které se však rovněž řadí mezi běžné druhy.

Tabulka 2: Přehled bezobratlých zjištěných na lokalitě průzkumu. Zvláště chráněné taxony (§) jsou vyznačeny tučně: O = ohrožený druh (dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.).

Český název	Latinský název	§	ČS ³	Poznámka
babočka admirál	<i>Vanessa atalanta</i>			
blešivec poční	<i>Gammarus fossarum</i>			
bruslačka rybníční	<i>Aquarius paludum</i>			
čmelák	<i>Bombus sp.</i>	O		ojediněle na květech
chrostíci	<i>Trichoptera</i>			
jepice	<i>Rhithrogena sp.</i>			
kněžíce chlupatá	<i>Dolycoris baccarum</i>			
mravenec	<i>Formica sp.</i>	O		jednotlivě v trávníku
mravenec	<i>Lasius sp.</i>			
muchničky	<i>Simuliidae</i>			
ploštěnka potoční	<i>Dugesia gonocephala</i>			
pobřežnice obecná	<i>Saldula saltatoria</i>			
polník	<i>Agrilus sp.</i>			
pošvatky	<i>Plecoptera</i>			
ruměnice pospolná	<i>Pyrrhocoris apterus</i>			
saranče měnlivá	<i>Chorthippus biguttulus</i>			
sršeň obecná	<i>Vespa crabro</i>			
včela medonosná	<i>Apis mellifera</i>			
zdobnatka lipová	<i>Eucallipterus tiliæ</i>			

³ Hejda R., Farkač J., Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Kategorie ohrožení: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU zranitelný, NT – téměř ohrožený.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

3.5 Výsledky průzkumu obratlovců

Ryby ani mihule se v předmětném úseku Jelenického potoka nevyskytují. Provedeným průzkumem zde nebyly nalezeny. Potok je pro jejich výskyt nevhodný z důvodu nízkých průtoků vody. Průměrná výška vodního sloupce v předmětném úseku toku byla během průzkumů okolo 5 cm a v letním období pravděpodobně ještě klesá. Lze očekávat přinejmenším částečné vysychání toku v suchých obdobích.

Z fauny **obojživelníků a plazů** byl terénním průzkumem zjištěn výskyt 2 druhů – **ropuchy obecné (O)** a **skokanů rodu *Pelophylax* (skokan zelený / skokan krátkonožý – SO)**. V databázi NDOP jsou údaje o výskytu dalších dvou druhů – užovky obojkové (O) a slepýše křehkého (O). Celkem je tedy z obce Dolní Hbity znám **výskyt 2 druhů obojživelníků a 2 druhů plazů, přičemž všechny 4 druhy jsou zvláště chráněné**. Ropucha obecná byla zjištěna v Jelenickém potoce i v rybníku Sázka. Skokani rodu *Pelophylax* byli nalezeni v rybníku Sázka. V požární nádrži nebyl výskyt obojživelníků ani plazů zjištěn. Přehled výskytu všech druhů je uveden tabulce níže.

Na sledované lokalitě a v jejím okolí (tzn. centrum obce Dolní Hbity) bylo průzkumem v roce 2023 zaznamenáno **13 druhů ptáků**. Z toho **2 druhy patří mezi zvláště chráněné – rorýs obecný (O) a vlaštovka obecná (O)**. Třetí ze skupiny „vzdušných lovců“ – jiříčka obecná – byla průzkumem taktéž zaznamenána a řadí se mezi druhy uvedené v červeném seznamu ČR jakožto téměř ohrožený druh (NT). Přehled všech zjištěných druhů je v tabulce níže. Zjištěné ptačí společenstvo je tvořeno běžnými druhy, typickými pro lidská sídla. Hnízdění ptáků na mostní konstrukci nebylo zjištěno a jeví se jako značně nepravděpodobné. V databázi NDOP je dále údaj o pozorování ťuhýka obecného (*Lanius collurio*, O, NT) – hnízdění v křovinách jižně od hřbitova (M. Strnad 2020), ve vzdálenosti 400–500 m od předmětného mostu. Výskyt ťuhýka je již zcela mimo dotčené území a záměr se jej nemůže nijak dotknout, proto ho v přehledu druhů neuvádíme.

Z fauny savců lze v intravilánu Dolních Hbit očekávat běžné synantropní druhy jako je krtek obecný, ježek západní, kuna skalní nebo myšovití hlodavci. Výskyt zvláště chráněných druhů savců nebyl zjištěn ani není z obce a jejího okolí udáván. Pod mostem nebyl zjištěn trus ani jiné pobytové stopy vydry říční, ačkoli po nich bylo pátráno. V NDOP nejsou ani žádné údaje o výskytu netopýrů. Na mostě ani v blízkých dřevinách nebyly zjištěny úkryty netopýrů. V mostní konstrukci se nenachází příhodné úkryty pro netopýry, a to z důvodu přítomnosti pouze velkých, široce otevřených otvorů a z důvodu nízké výšky mostu (promrzání přes zimu, riziko zaplavení na jaře a v létě). Přítomné otvory byly při průzkumu prohlédnuty a nebyly v nich zjištěny žádné známky osídlení netopýry, ptáky, ani jinými obratlovci.

Tabulka 3: Přehled druhů obojživelníků a plazů zjištěných terénním průzkumem na jednotlivých lokalitách nebo prostřednictvím databáze NDOP. Kromě dotčené lokality u mostu v centru obce byl výskyt zjišťován též v rybníku Sázka na západním okraji obce a v požární nádrži ve východní části obce. Druhy zvláště chráněné zákonem (§): O = ohrožený druh, SO = silně ohrožený druh (dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.).

Český název	Latinský název	§	ČS ⁴	potok u mostu	rybník Sázka	požární nádrž
ropucha obecná	<i>Bufo bufo</i>	O	NT	x	x, o	
skokan zelený / skokan krátkonožý	<i>Pelophylax esculentus</i> / <i>Pelophylax lessonae</i>	SO	NT / VU		x	
slepýš křehký	<i>Anguis fragilis</i>	O	VU		o	
užovka obojková	<i>Natrix natrix</i>	O	NT		o	

x – přímé pozorování v roce 2023, o – údaj z databáze NDOP

⁴ Chobot K., Němec M. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů ČR. Obratlovci. – Kategorie ohrožení: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, NA – nepůvodní druh.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Tabulka 4: Přehled druhů ptáků zjištěných terénním průzkumem dotčené lokality a blízkého okolí. Druhy zvláště chráněné zákonem (§) jsou vyznačeny tučně. O = ohrožený druh, KO = kriticky ohrožený druh (dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.).

Český název	Latinský název	§	ČS ⁵	poznámka
drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>		LC	
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>		LC	
hrdlička zahradní	<i>Streptopelia decaocto</i>		LC	
jiřička obecná	<i>Delichon urbica</i>		NT	jednotlivě či ve skupinkách loví nad centrem obce, hnízdění zjištěno na budově restaurace 110 m Z od mostu
konipas bílý	<i>Motacilla alba</i>		LC	
kos černý	<i>Turdus merula</i>		LC	
rehek domácí	<i>Phoenicurus ochruros</i>		LC	
rorýs obecný	<i>Apus apus</i>	O	LC	jednotlivě loví nad centrem obce; hnízdiště nezjištěno
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>		LC	
špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>		LC	
vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	O	NT	desítky jedinců loví nad centrem obce; pravděpodobně hnízdění v hosp. budově 80 m SZ od mostu
vrabec domácí	<i>Passer domesticus</i>		LC	
vrabec polní	<i>Passer montanus</i>		LC	

⁵ Chobot K., Němec M. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů ČR. Obratlovci. – Kategorie ohrožení: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, NA – nevhodný pro hodnocení

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

4 Hodnocení vlivu zásahu

Identifikace chráněných zájmů, které byly nebo by mohly být dotčeny zásahy vyvolanými předmětným záměrem, byla provedena v kapitole 3. Níže je uvedeno hodnocení vlivu zásahu na konkrétní chráněné zájmy. **Chráněné zájmy, které nejsou v přehledu níže uvedeny, nemohou být záměrem ovlivněny, což bylo prokázáno v kapitole 3.**

4.1 Zhodnocení dostatečnosti podkladů

Terénní průzkumy proběhly během dvou terénních návštěv dotčeného území 4. května a 13. června 2023. Prováděné průzkumy zajistily aktuální údaje o výskytu rostlin a živočichů (s důrazem na ZCHD) a dalších chráněných zájmů v území dotčeném záměrem. Byly zastiženy nejpodstatnější fenologické aspekty výskytu organismů. Výsledky terénních průzkumů byly doplněny relevantními údaji z nálezové databáze NDOP, mapových vrstev AOPK a dalších mapových podkladů. Vymezení ZCHÚ, prvků ÚSES nebo VKP a další okolnosti v území byly zjišťovány zejména z platné územně plánovací dokumentace (ZÚR Středočeského kraje, územní plán obce).

Shromážděné údaje považujeme za dostatečné pro vyhodnocení vlivu zásahů generovaných výstavbou a provozem záměru na zájmy chráněné podle částí druhé, třetí a páté ZOPK.

4.2 Vlivy na významné krajinné prvky

Pro vyhodnocení míry narušení jednotlivých VKP byla použita níže uvedená stupnice, která zohledňuje plošný rozsah záboru a sílu poškození ekostabilizačních funkcí⁶ jednotlivých VKP:

0 – bez vlivu

1 – okrajový vliv – VKP bude stavbou ovlivněn přímo nebo nepřímo, ale přirozená ekologicko-stabilizační funkce není narušena

2 – středně silný vliv – VKP z části přestane vlivem realizace stavby plnit své přirozené ekologicko-stabilizační funkce

3 – likvidační vliv – VKP zcela přestane vlivem realizace stavby plnit své přirozené ekologicko-stabilizační funkce

VKP vodní tok – Jelenecký potok

- 1–2 – okrajový až středně silný vliv
- během demolice starého mostu a výstavby nového dojde k přímému zásahu do koryta, ke kalené toku, k dočasnému zatrubnění; existuje zde také riziko havarijního znečištění toku – jedná se o až středně silné vlivy, které omezí plnění stabilizačních funkcí VKP v období výstavby, po dokončení mostu nicméně odezní
- po dokončení výstavby bude tok ovlivněn novou úpravou dna a břehů v podmostí a bezprostřední blízkosti mostu (kamenná dlažba do betonu, tzn. obdobný stav jako nyní); vliv provozu záměru bude totožný se současným stavem – jedná se o okrajové vlivy
- jedním z důsledků realizace záměru bude též zvýšení světlé šířky i výšky mostu a vytvoření berem po obou stranách koryta v podmostí – mírně pozitivní vliv na funkčnost VKP
- pro minimalizaci vlivů výstavby jsou navržena zmírňující opatření (kap. 5)

⁶ Ekostabilizační funkcí rozumíme schopnost ekosystému udržovat na základě autoregulačních mechanismů a vyváženosti energomateriálových toků dynamickou rovnováhu a odolávat působení stresových faktorů. Definice ekologické stability je uvedena v zákoně o životním prostředí č. 17/1992 Sb.: má jít o „schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce“. Podrobněji dle Míchala (1994) také „schopnost ekologického systému přetrvávat i za působení rušivého vlivu a reprodukovat své podstatné charakteristiky v podmínkách narušování zvenčí. Tato schopnost se projevuje minimální změnou za působení rušivého vlivu nebo spontánním návratem do výchozího stavu“.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

VKP vodní tok – Vápenický potok

- 0 – bez vlivu
- při demolici starého mostu a výstavbě nového může potenciálně docházet k kalení toku prostřednictvím splavení z Jeleneckého potoka, který je přítokem Vápenického potoka
- délka Jeleneckého potoka mezi mostem a jeho ústím do Vápenického potoka je zhruba 460 m – po této vzdálenosti budou případné vlivy kalení nebo jiného znečištění toku z výstavby natolik naředěny, že se ve vztahu k Vápenickému potoku jedná o zcela zanedbatelný vliv (zejména s přihlédnutím na podstatně vyšší vodnatost Vápenického potoka)
- vliv na Vápenický potok tedy nenastane

VKP rybník – Sázka

- 0 – bez vlivu
- rybník se nachází cca 250 m SZ od záměru, na drobném přítoku Jeleneckého potoka
- realizací záměru nemůže být nijak dotčen

Ze 3 hodnocených VKP bude mít záměr okrajový až středně silný vliv na VKP Jelenecký potok, vliv na další VKP nenastane. Zásah do VKP je únosný a jeho vliv po dokončení výstavby postupně odezní.

4.3 Vlivy na dřeviny

V rámci záměru **nebudou káceny žádné stromy, dojde k pouze k odstranění drobných okrasných keřů jihozápadně od mostu na parcele č.p. 609/2** – konkrétně jde o 1 tavolník, 1 dřišťál, 1 mochnovec a 1 šeřík – mycená plocha keřů bude maximálně 10 m². Starý okrasný hloh na levém břehu potoka bude pokácen v předstihu obcí Dolní Hbity v rámci běžné údržby zeleně.

Památný strom – Dolnohbitský maďal, se nachází ve vzdálenosti cca 60 m od předmětného mostu. Záměrem rekonstrukce mostu nebude dotčen – vzdálenost od hranice záboru stavby mostu je přes 40 m a samotný strom je od okolí oddělen zhruba 0,5 m vysokou zídou a obklopen dalšími, menšími stromy. Silnice, vedoucí mezi kostelem a památným stromem, nebude v důsledku realizace záměru více zatížena. Ochranné pásmo stromu (ze zákona – poloměr 3520 cm) nebude dotčeno.

Záměr nijak neovlivní památné stromy. Výstavba záměru si vyžádá pouze odstranění drobných okrasných keřů o rozloze do 10 m². Vliv na dřeviny bude zcela zanedbatelný.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

4.4 Vlivy na rostliny, živočichy a volně žijící ptáky (v rámci obecné ochrany)

4.4.1 Vlivy na rostliny

V průběhu výstavby budou zlikvidována rostlinná společenstva v záboru stavby – tj. vlhkomilná vegetace v cca 26 m dlouhém úseku koryta potoka (degradovaný biotop M1.5 *Pobřežní vegetace potoků*) a část obecního trávníku s některými lučními druhy. Tato společenstva nicméně nejsou cenná, neobsahují významné druhy a ani nebudou zlikvidována zcela – v navazujících nezasažených plochách budou zachována. Po ukončení výstavby lze očekávat postupnou rekolonizaci druhů z okolních ploch – velmi rychle v případě vlhkomilných rostlin v potoce, pomaleji v případě bylin v trávnících.

Realizací záměru nebude ohrožena existence žádné lokální, divoce se vyskytující populace rostlin. V trávníku v záboru stavby byl nalezen 1 kvetoucí jedinec chlupáčku oranžového (*Pilosella aurantiaca*), který je uveden v červeném seznamu rostlin ČR jako téměř ohrožený druh (NT) – jedná se nicméně o výskyt původem z kultury, zplanělou rostlinu, která se vysemenila z některé z blízkých zahrad. Jeho výskyt tedy nelze považovat za přirozenou populaci, stejně jako je tomu u pěstované sněženky podsněžník, pro kterou je provedeno vyhodnocení vlivu v kapitole 4.5.

Celkový vliv záměru na rostliny, jejich populace a společenstva lze hodnotit jako zanedbatelný.

4.4.2 Vlivy na živočichy včetně volně žijících ptáků a migrační prostupnosti

Během výstavby stavby dojde k negativnímu ovlivnění části biotopu některých druhů živočichů – obecních trávníků s kvetoucími bylinami a zejména určitého úseku koryta Jeleneckého potoka (35 m dlouhý úsek s přímými stavebními zásahy a také nepřímé ovlivnění navazujícího úseku po proudu kalením a splachy). Stavební práce budou působit rušivě (hluk, kalení, možné znečištění) a po dobu výstavby způsobí narušení kontinua toku a migrační prostupnosti (dočasné zatrubnění). Jedná se o negativní vlivy, které však vzhledem k dočasnému trvání (5–6 měsíců) a charakteru biotopu (technicky upravené koryto potoka) nebudou pro místní populace živočichů významné.

Vlivy provozu budou totožné se současným stavem. Z hlediska **migrační prostupnosti** bude realizace záměru po jeho dokončení představovat dokonce zlepšení, jelikož bude zvětšena světlá šířka i výška mostu a v podmostí po obou stranách toku vzniknou bermy. Jeleneckým potokem nicméně nevede významná migrační trasa, jedná se pouze o potenciální či občasný migrační biotop pro některé obojživelníky či další drobné živočichy.

Z hlediska **volně žijících ptáků** lze uvažovat pouze velmi slabé, zanedbatelné vlivy rušení během výstavby. Hnízdění ptáků na nebo v mostní konstrukci nebylo zjištěno a jeví se jako značně nepravděpodobné.

Celkový vliv záměru na živočichy, jejich populace a společenstva lze hodnotit jako nanejvýš mírně negativní, nevýznamný.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

4.5 Vlivy na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů

Během terénních průzkumů v roce 2023 a excerpcí aktuálních nálezových dat byl v dotčeném území zjištěn výskyt **1 zvláště chráněného druhu rostliny a 8 až 9 zvláště chráněných druhů živočichů**. V následující tabulce je uveden jejich seznam. Dále pak následují charakteristiky jednotlivých druhů a vyhodnocení vlivu záměru na tyto druhy. Pro čtyři ze zjištěných druhů doporučujeme vyřízení výjimky dle § 50 zákona č. 114/1992 Sb. (tyto druhy jsou v tabulce označeny tučně).

Tabulka 8: Seznam zjištěných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., spolu se zakázanými činnostmi dle zákona č. 114/1992 Sb., na které doporučujeme vyřídít výjimku dle § 56.

Český název	Latinský název	§ ⁷	EU ⁸	Zakázané činnosti dle § 50 zákona č. 114/1992 Sb. (potřeba výjimky)
ROSTLINY				
sněženka podsněžník	<i>Galanthus nivalis</i>	O	V	žádné (výjimka není potřeba)
BEZOBRATLÍ				
čmelák	<i>Bombus</i> spp.	O	-	žádné (výjimka není potřeba)
mravenec	<i>Formica</i> spp.	O	-	rušení; poškození nebo ničení sídel; neúmyslné zranění nebo usmrcení
OBOJŽIVELNÍCI A PLAŽI				
ropucha obecná	<i>Bufo bufo</i>	O	-	rušení; poškození nebo ničení sídel
skokan zelený skokan krátkonohý	<i>Pelophylax esculentus</i> <i>Pelophylax lessonae</i>	SO	V IV	rušení; poškození nebo ničení sídel
slepýš křehký	<i>Anguis fragilis</i>	O	-	žádné (výjimka není potřeba)
užovka obojková	<i>Natrix natrix</i>	O	-	žádné (výjimka není potřeba)
PTÁCI				
rorýs obecný	<i>Apus apus</i>	O	-	žádné (výjimka není potřeba)
vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	O	-	žádné (výjimka není potřeba)

⁷ Stupeň ohrožení podle § 48 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění: KO – kriticky ohrožený druh, SO – silně ohrožený druh, O – ohrožený druh

⁸ EU – předmět ochrany podle Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ze dne 21.5.1992 a Směrnice Rady 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků ze dne 30.11.2009:

I – Příloha I směrnice 2009/147/ES Seznam chráněných druhů a poddruhů ptáků

II – Příloha II směrnice 92/43/EHS Druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany

IV – Příloha IV směrnice 92/43/EHS Druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, které vyžadují přísnou ochranu

V – Příloha V směrnice 92/43/EHS Druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž odchyt a odebrání ve volné přírodě a využívání může být předmětem určitých opatření na jejich obhospodařování

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Rostliny

sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*) – O, NT

Základní informace: Jedná se o jarní geofyt vyrůstající z vytrvalé podzemní cibule a bíle kvetoucí již od února či března. Brzy odkvétá, vytváří semena a koncem jara zcela mizí a zatahuje do cibule. Vyskytuje se velmi roztroušeně po celém území ČR, častěji v nížinách. Roste v lužních lesích, křovinách, humózních listnatých lesích, druhotně též na loukách a v parcích. Často se pěstuje a zplaňuje.

Výskyt v zájmovém území: Sněženky jsou pěstovány společně s dalšími okrasnými rostlinami pod keřiky ve veřejné zeleni jihozápadně od mostu. Při průzkumu bylo zjištěno zhruba 10 trsů.

Vliv výstavby a provozu: Zjištěné trsy sněženek se nacházejí v záboru stavby a během realizace tedy budou zlikvidovány. Jedná se však o pěstované rostliny, na které se zákonná ochrana nevztahuje. Vliv na populaci druhu bude nulový.

- Pro tento druh není nutné žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 ZOPK.

Bezobratlí

čmeláci rodu *Bombus* – O

Základní informace: Z hospodářského hlediska patří mezi velmi užitečné opylovače květin a kulturních rostlin, a i v přírodních ekosystémech plní velmi důležitou funkci. Obvykle vyhledávají slunná a otevřená stanoviště nebo parkovou krajinu. Zjištěné byly běžně rozšířené druhy luk, zahrad, úhorů, rumišť a podobných biotopů, které jsou široce rozšířené na celém území ČR. Jednotlivé druhy osidlují prakticky všechny typy suchozemských stanovišť včetně lidských sídel. Matka (plodná samice) zakládá na jaře po přezimování hnízdní kolonii, ve které se během sezóny vyvíjí několik generací dělnic. Nejčastěji hnízdí pod zemí, v opuštěných norách hlodavců a krteků, pod mechem, v trsech vegetace apod. Kromě neplodných dělnic se zčásti vajíček líhnou nové plodné samice a trubci – tito pohlavní jedinci opouštějí hnízdo během léta a páří se, trubci poté umírají, oplodněné matky hledají místo k přezimování. Původní matka i dělnice během podzimu umírají a staré hnízdo zaniká. Některé druhy čmeláků (zvaní pačmeláci) praktikují sociální parazitismus – oplozené matky pronikají do hnízda hostitelského čmeláka, zabijí nebo si podřídí místní matku a zaujmou její místo, dělnice pak vychovávají potomstvo parazita.

Výskyt v zájmovém území: V okolí mostu byl zaznamenán jediný čmelák během druhé terénní návštěvy. Sytil se na květech u potoka. Trávník podél potoka může čmelákům poskytovat občasný potravní zdroj. Hnízdění v záboru stavby je však nepravděpodobné.

Vliv výstavby a provozu: Výstavba záměru bude představovat velmi okrajový zásah do potravního biotopu (nepravidelně rozkvétající byliny v sečeném trávníku u potoka). Výrazně podstatnějším potravním zdrojem jsou zahrady v okolí, kde může příležitostně docházet i k hnízdění. Hnízdění v záboru stavby je nepravděpodobné, nehrozí tedy zásah obývaných sídel ani usmrcování jedinců.

Vliv výstavby záměru bude velmi okrajový, prakticky nulový. Provoz záměru bude mít též nulový vliv.

- Pro tento druh není nutné žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 odst. 1 ZOPK.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

mravenci rodu *Formica* – O

Základní informace: Tito mravenci vynikají behaviorální, sociální i ekologickou plasticitou. Mravenci uvedeného rodu žijí ve světlých lesích, na lesních okrajích, pasekách, v křovinách, na pastvinách, v trávnicích, podél cest apod. Pro tyto druhy mravenců je důležité sluneční světlo, protože jejich kolonie zřídka kdy přežijí ve stinném lese (s výjimkou mravence lesního). Ochrana mravenců rodu *Formica* spočívá zejména v zachování jejich mravenišť. Jsou známí typickými kupovitými velkými hnízdy, ale část druhů tohoto rodu si buduje menší přizemní hnízda. Pouze malá část z našich 18 druhů zakládá vlastní hnízda samostatně (podrod *Serviformica* – otročíci mravenci) – mladé královny ostatních druhů násilně převezmou kolonii podrodu *Serviformica* anebo jsou adoptovány vlastní kolonií a z částí dělnic zakládají dceřiná hnízda. Díky mechanismu dceřiných hnízd mohou vznikat rozsáhlé vícehnízdni kolonie. Živí se převážně živým a mrtvým hmyzem a medovicí mšic, doplňkově též rostlinnou potravou.

Výskyt v zájmovém území: Během průzkumu byli mravenci rodu *Formica* jednotlivě nalézáni v trávniku a na zemi v okolí mostu. Mraveniště nalezeno nebylo, je nicméně možné, že se zde nachází drobné přizemní mraveniště, které je těžko zjistitelné.

Vliv výstavby a provozu: Při výstavbě záměru pravděpodobně dojde k usmrcení desítek až stovek mravenců. Potenciálně může dojít i k likvidaci drobného skrytého mraveniště s tisíci jedinci. Transfery mravenišť nedoporučujeme, jelikož tyto jsou většinou neúspěšné, a i v případě úspěchu je jejich vliv na populaci zanedbatelný. Populace mravenců mají dostatek biotopových možností v blízkém i širokém okolí záměru a po dokončení stavby lze očekávat znovuosídlení záboru stavby. Samotný provoz záměru bude mít na populaci nulový vliv.

Vliv záměru na lokální populaci mravenců rodu *Formica* bude nevýznamný. Specifická ochranná opatření není nutno přijímat.

Záměr se dotkne řádově desítek až tisíců jedinců.

- Pro tento rod doporučujeme žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 odst. 1 ZOPK. Předmětem žádosti je rušení, poškození nebo ničení sídel, neúmyslné zranění nebo usmrcení.

Obojživelníci

ropucha obecná (*Bufo bufo*) – O, VU

Základní informace: Jedná se o největší a nejhojnější evropskou ropuchu. Ropucha obecná je v České republice rozšířena celoplošně, chybí pouze v některých menších oblastech. Vyskytuje se od nížin po horské hřebeny. Ve vyšších polohách je výskyt limitován spíše nedostatkem vodních ploch vhodných k rozmnožování (než vlivem klimatických faktorů). Tento druh je ekologicky přizpůsobivý a obývá biotopy značně rozmanité (všechny typy lesů, louky, zahrady, ale i pole a intravilány obcí). Jarní tah začíná dle klimatických podmínek někdy již v polovině března. K místu rozmnožování se ropuchy stahují ze vzdálenosti 3 km, někdy i více. Na podmínky k rozmnožování jsou velmi nenáročné; vyhledávají velké rybníky, tůňky, ale i požární nádrže a kašny. Pro páření využívají především hlubší místa (40–70 cm), spokojí se však i s mělčími nádržemi. Na rozdíl od většiny obojživelníků nevyžadují přítomnost ponořené vegetace; délka a intenzita oslunění nehrají významnou roli. Mezi pářícími se jedinci je častá výrazná převaha samců. Samice klade vajíčka ve šňůrách 5–10 m dlouhých. Pulci snášejí i organicky silně znečištěnou vodu, metamorfuji po 2–3 měsících. Metamorfované ropuchy opouštějí vodu hromadně a než se rozptýlí po okolí, táhnou masově v „zástupech“. Pohlavní dospělosti dosahují po 3–4 letech. Dospělci tráví většinu života daleko od vody na suchozemských stanovištích a k rozmnožování se vrací na místa, kde sami metamorfovali.

Výskyt v zájmovém území: Během průzkumu byla nalezena 1 mladá ropucha obecná v korytě Jeleneckého potoka cca 20 m proti proudu od mostu, kde se ukrývala ve škvíře mezi uvolněnými kameny opevnění břehů. Dále byl slyšen 1 ozývající se samec u břehu rybníka Sázka na západním okraji obce Dolní Hbity. Oba nálezy jsou ze začátku května. V databázi NDOP je údaj o pozorování tisíců pulců ropuchy obecné v rybníku Sázka (9.5.2013; V. Melichar a P. Adamec). Během průzkumu nebylo úspěšné rozmnožování ropuch v rybníce potvrzeno, byl zde nalezen pouze

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

zmíněný osamocený samec. Biotopové podmínky v rybníku se zřejmě zhoršily (přerybnění, strmé břehy, velmi slabě vyvinutý litorál). Ropuchy obecné se nicméně v území vyskytují a Jelenický potok může sloužit jako nepříliš významný, ale užívaný migrační koridor.

Vliv výstavby a provozu: Realizace záměru nezasáhne do rozmnožišť ropuchy obecné. Zásah se dotkne nepříliš významného migračního biotopu. Jedná se zejména o období výstavby, kdy stavební práce dočasně, ale velmi výrazně změní podmínky v dotčeném úseku potoka (zatrubnění, kalení). Vzhledem k charakteru biotopu a jeho pouze občasnému využívání se jedná jen o mírně negativní vlivy. Riziko zraňování či usmrcování je nízké a lze jej zmírnit až zcela eliminovat načasováním zásahů mimo období jarního tahu.

V období provozu budou podmínky obdobné těm současným, respektive dojde k dílčímu zlepšení, jelikož bude zvětšena světlá šířka i výška mostu a v podmostí po obou stranách toku vzniknou bermy. Tím dojde k dílčímu zlepšení migrační prostupnosti. Prostupnost mostu lze dále zlepšit ponecháním hlubokých spár v kamenné dlažbě (úkryty, možnost uchycení sedimentů a vegetace).

Celkový vliv záměru na místní populaci ropuchy obecné bude mírně negativní, nevýznamný. Sílu vlivu lze dále snížit až eliminovat opatřeními, která jsou popsána v kapitole 5.

Záměr se dotkne jednotek až nízkých desítek jedinců.

- *Pro tento druh doporučujeme žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 ZOPK. Předmětem žádosti je rušení a zásah do jimi obývaných sídel (tj. do biotopu).*

skokan zelený a s. krátkonohý (*Pelophylax esculentus*, *P. lessonae*) – SO, NT/VU

Základní informace: Takzvaní vodní nebo zelení skokani rodu *Pelophylax* patří mezi nejběžnější druhy obojživelníků. Tři problematicky odlišitelné druhy – skokan skřehotavý, skokan krátkonohý a skokan zelený – často tvoří smíšené populace v širokém spektru vodních biotopů. Tyto tři druhy tvoří hybridizační celek (*Pelophylax esculentus* komplex). Skokan zelený není ještě úplně samostatný druh, ale výsledek křížení (hybrid) skokana krátkonohého a skokana skřehotavého. Nejčastějším biotopem jsou rybníky s litorálními porosty, tůňe nebo zatopené pískovny a lomy. Rozmnožují se však i v různých jiných vodních biotopech – ve vodních kanálech, slepých říčních ramenech, ve větších kalužích, v zahradních jezírkách, požárních nádržích a různých jiných vodních nádržích. Optimální jsou pro ně vodní plochy bez ryb nebo s nízkou rybí obsádkou, ale tolerují i vyšší rybí obsádky. Mladí jedinci mají dobrou disperzní schopnost a mohou kolonizovat nové tůňe, nádrže nebo velké kaluže. Přezimují pod vodou, příležitostně i na souši (zejména v případě skokana krátkonohého).

Výskyt v zájmovém území: Při průzkumu byli 3 jedinci skokanů rodu *Pelophylax* pozorováni v rybníku Sázka na západním okraji obce Dolní Hbity. Na úroveň druhu nebyli určeni, vzhledem k údajům o rozšíření všech tří druhů komplexu (NDOP; Jeřábková a Zavadil 2020) je nicméně pravděpodobné, že se jedná o skokana zeleného nebo krátkonohého, případně o jejich smíšenou populaci. Skokan zelený i krátkonohý jsou opakovaně udáváni z PP Jablonná – mokřad, která leží zhruba 1 km západně od záměru. Výskyt v rybníku Sázka je nepočtený, zjevně z důvodu nepříliš vhodných biotopových podmínek (přerybnění, strmé břehy, velmi slabě vyvinutý litorál). Jelenickým potokem potenciálně mohou probíhat nahodilé migrace jedinců, hledajících nová stanoviště.

Vliv výstavby a provozu: Realizace záměru nezasáhne do rozmnožišť skokanů rodu *Pelophylax*. Zásah se dotkne pouze potenciálního migračního koridoru – Jelenickým potokem mohou probíhat nahodilé migrace. Jedná se zejména o období výstavby, kdy stavební práce dočasně, ale velmi výrazně změní podmínky v dotčeném úseku potoka (zatrubnění, kalení). Vzhledem k charakteru biotopu a jeho nanejvýš občasnému využívání se jedná zanedbatelné vlivy. Riziko zraňování či usmrcování je nízké a lze jej zmírnit až zcela eliminovat načasováním zásahů mimo období jarního tahu.

V období provozu budou podmínky obdobné těm současným, respektive dojde k dílčímu zlepšení, jelikož bude zvětšena světlá šířka i výška mostu a v podmostí po obou stranách toku vzniknou bermy. Tím dojde k dílčímu zlepšení migrační prostupnosti. Prostupnost mostu lze dále zlepšit ponecháním hlubokých spár v kamenné dlažbě (úkryty, možnost uchycení sedimentů a vegetace).

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Celkový vliv záměru na místní populaci skokanů rodu *Pelophylax* bude mírně negativní až nulový. Sílu vlivu lze dále snížit až eliminovat opatřeními, která jsou popsána v kapitole 5.

Záměr se dotkne maximálně jednotek jedinců.

- *Pro tento druh doporučujeme žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 ZOPK. Předmětem žádosti je rušení a zásah do jimi obývaných sídel (tj. do biotopu).*

Plazi

slepýš křehký (*Anguis fragilis*) – SO, NT

Základní informace: Slepýš křehký obývá paseky, okraje lesů, polí a luk, rašeliniště, lomy, suťové stráně, ale i rumiště. Bezlesé krajiny se vyhýbá, ale řídké porosty keřů mu postačují. Žije převážně skrytě, aktivní je především časně zrána a za soumraku nebo po teplých deštích, kdy hledá potravu. Potravou slepýšů jsou z větší části žížaly a slimáci, případně i různí členovci, larvy a červi. Přibližně od poloviny října se ukládá k zimnímu spánku – přezimuje např. v kompostech na zahrádkách, ve vyhnilých pařezech, v norách hlodavců, skalních škvírách, kamenitých sutích apod. Páření probíhá krátce po probuzení ze zimního spánku. Samice rodí mláďata zpravidla od srpna do září, v obvyklém počtu 7–12 mláďat. Slepýš žije téměř na celém území ČR, ale podle nejnovějších poznatků by populace z východní a severní Moravy měly patřit ke kryptickému druhu slepýš východní (*Anguis colchica*), který byl donedávna považován pouze za poddruh, případně morfotyp slepýše křehkého.

Výskyt v zájmovém území: V databázi NDOP je údaj o pozorování 1 jedince při slunění u rybníka Sázka na západním okraji obce Dolní Hbity (9.5.2013; V. Melichar a P. Adamec). Při průzkumu zaznamenán nebyl.

Vliv výstavby a provozu: Záměr nijak nezasáhne do biotopu slepýše křehkého. Jeho trvalý výskyt v záboru stavby je vyloučen a také nahodilý migrační výskyt se jeví jako velmi nepravděpodobný. Vliv záměru na místní populaci slepýše tedy bude nulový.

- *Pro tento druh není nutné žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 ZOPK.*

užovka obojková (*Natrix natrix*) – O, NT

Základní informace: Obývá nejčastěji břehy stojatých i tekoucích vod, často i v blízkosti lidských sídel. Bývá však také nalézána daleko od vody na sušších stanovištích. Je nenáročná na biotop a má velmi dobré migrační schopnosti. Vyskytuje se po celé Evropě, západní Asii a severní Africe. Patří mezi hady s nejsevernějším rozšířením. I přes její úbytek je stále nejhojnějším hadem v ČR, vyskytuje se víceméně plošně na celém území. Pokles její početnosti se odhaduje na méně než jednu desetinu dřívějšího stavu. Samice kladou vejčká v červnu až červenci do tlejícího rostlinného materiálu. Mláďata se líhnou v druhé polovině srpna a v září. K zimování se užovky obojkové ukládají v říjnu až listopadu. Ze zimního spánku se probouzí od poloviny března do konce dubna. Dobře plave, loví především obojživelníky, ryby a malé hlodavce.

Výskyt v zájmovém území: V databázi NDOP je údaj o pozorování 1 dospělého při slunění na hrázi rybníka Sázka na západním okraji obce Dolní Hbity (9.5.2013; V. Melichar a P. Adamec). Při průzkumu zaznamenána nebyla.

Vliv výstavby a provozu: Záměr nijak nezasáhne do biotopu užovky obojkové. Její trvalý výskyt v záboru stavby je vyloučen. Ojedinelý migrační výskyt v Jelenickém potoce zcela vyloučit nelze, ale vzhledem k charakteru biotopu a vzhledem k nízké početnosti užovek se jeví jako nepravděpodobný. Riziko zasažení užovky stavebními pracemi je velmi nízké. V období provozu budou podmínky obdobné těm současným, respektive dojde k dílčímu zlepšení migrační prostupnosti mostu.

Celkový vliv záměru na místní populaci užovky obojkové bude zanedbatelný, pravděpodobně nulový.

- *Pro tento druh není nutné žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 ZOPK.*

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Ptáci

rorýs obecný (*Apus apus*) – O, LC

Základní informace: Původně obyvatel skal a dutých stromů. Během posledního století se stal převážně obyvatelem lidských sídlišť, včetně velkých měst. Naši ptáci se ze zimovišť vracejí koncem dubna a v květnu. Hnízdo ze stébel, vláken, vlasů, žíní a podobných materiálů je umístěno v tmavých dutinách – u nás z 90 % na budovách, zbytek v budkách, ve skalách a v dutinách stromů. Hnízdní materiál ptáci slepují slinami, které na vzduchu tuhnou a hnízda jsou proto většinou pevně přilepena k podkladu. V květnu a červnu snáší 2-3(1-4) vejce, sedí oba rodiče 18-20 dní. Vývoj mláďat je velice pomalý, na hnízdě zůstávají 42-43 dní, v případě špatného počasí se vzhledem k tomu, že mláďata můžou 1-2 týdny hladovět může protáhnout až na téměř dva měsíce. Odlet do zimovišť začíná už koncem července, poslední ptáci nás opouštějí v září, pozdější pozorování jsou vzácná. Pohlavně dospívají koncem 2. roku života, nejvyšší věk u kroužkovaného ptáka je 21 let. Potravu tvoří výhradně členovci létající ve vzduchu, většinou do velikosti 10 mm, i když byly zjištěny i větší druhy – včely, vosy a vážky. Mláďata jsou krmena chuchvalci naloveného hmyzu slepenými slinami – obsahují 90-800 (max. až 1500) jedinců.

Výskyt v zájmovém území: Rorýsi byli při průzkumu pozorováni jednotlivě v letu nad centrem obce, kde loví. Hnízdiště nebylo zjištěno, pravděpodobně se nachází ve vzdálenější části obce.

Vliv výstavby a provozu: Během výstavby záměru se může projevat zcela zanedbatelný, okrajový vliv rušení v potravním teritoriu. Fakticky však ptáci nebudou výstavbou rušení – v centru obce je jistý ruch běžný a stavební práce nebudou z pohledu ptáků lovících vysoko ve vzduchu představovat podstatnou změnu. Provoz záměru bude zcela bez vlivu.

Celkový vliv na lokální populaci rorýsů bude nulový.

- Pro tento druh není nutné žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 odst. 1 ZOPK.

vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*) – O, NT

Základní informace: Vyskytuje se především v otevřené a mozaikovitě krajině od nížin až po vysoké hory. Hnízdí zejména v lidských sídlech, velmi často s vazbou na chlévy nebo stáje s dobytkem. Potravu loví často mimo tyto objekty, např. v otevřené krajině, nad vodními plochami nebo i nad lesními komplexy. Hnízdí jednotlivě i koloniálně pravidelně jednou, někdy i dvakrát do roka. Náhradní hnízdění se však mohou i několikrát opakovat. Potrava je výhradně živočišná a tvoří ji zejména dvoukřídlý hmyz nebo drobní motýli.

Výskyt v zájmovém území: Vlaštovky byly během průzkumu pozorovány v letu nad centrem obce, kde loví. zaznamenány byly nižší desítky jedinců. Hnízdí zřejmě na budovách na více místech v obci. Jedno pravděpodobné hnízdiště s blíže neurčeným počtem hnízd se nachází ve zděném hospodářském stavení 80 m severozápadně od mostu (49.65790N, 14.16898E).

Vliv výstavby a provozu: Během výstavby záměru se může projevat zanedbatelný vliv rušení v potravním teritoriu a potenciálně též na hnízdišti. Fakticky však ptáci nebudou výstavbou rušení – v centru obce je jistý ruch běžný a stavební práce nebudou z pohledu ptáků lovících vysoko ve vzduchu představovat podstatnou změnu. Stejně tak je nepravděpodobné rušení vlaštovek hnízdících v budově u silnice cca 80 m od záměru – na tuto vzdálenost již bude ruch stavebních prací splývat s místním běžným ruchem lokální dopravy. Provoz záměru bude zcela bez vlivu.

Celkový vliv na lokální populaci vlaštovek bude zanedbatelný, pravděpodobně nulový.

- Pro tento druh není nutné žádat orgán ochrany přírody o výjimku dle § 56 odst. 1 ZOPK.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

4.6 Kumulativní a synergické vlivy

Z hlediska kumulativních vlivů je nutné vzít v úvahu zejména záměry uvedené v platných Zásadách územního rozvoje Středočeského kraje. Dále byl z hlediska chystaných záměrů prověřen územní plán obce Dolní Hbity a také informační systém EIA/SEA, provozovaný Ministerstvem životního prostředí ČR (citace dne 27.6.2023).

V těchto zdrojích nicméně nebyly nalezeny žádné záměry, které by mohly být v kumulaci s posuzovaným záměrem rekonstrukce mostu. Jako další zdroj informací pro již proběhlé změny v území bylo použito porovnání různě datovaných ortofotosnímků centrální části obce a též terénní šetření.

Pročištění koryta Jelenického potoka

Z porovnání starších a novějších ortofotosnímků je patrné, že mezi lety 2020 a 2022 proběhlo pročištění koryta potoka v obci – v minulosti bylo koryto kompletně zarostlé vlhkomilnou vegetací, nyní je volně průtočné a vegetace se v něm objevuje jen roztroušeně.

Tento zásah jistě měl negativní vliv na v té době se vyskytující rostlinné a živočišné společenstvo. Aktuálně dochází k postupné obnově (zejména rostlinného) společenstva. Zásah mohl naopak podpořit některé konkurenčně slabší či světlomilnější druhy.

Výstavba komunitního centra Dolní Hbity a přilehlé infrastruktury

Budova komunitního centra se nachází v bezprostřední blízkosti předmětného mostu (č. p. 92). Rekonstrukce objektu za účelem vybudování komunitního centra probíhala v letech 2016–2019. V následujících letech byla též vybudována přilehlá zahrada, opěrná zídka u břehu potoka, mlatový chodník vedoucí podél potoka do zahrady a dřevěná lávka pro pěší přes potok (lávka je vzdálena cca 30 m po proudu od posuzovaného mostu). Stavební a terénní úpravy zřejmě působily na Jelenecký potok rušivě, pravděpodobně ale nezasáhly do jeho koryta. Zřejmě se jednalo o zásahy s vlivy o nízké intenzitě.

Obě uvedené akce, které byly v nedávné minulosti v lokalitě provedeny, měli určitý vliv na Jelenecký potok a okolní urbánní biotopy. V případě záměru rekonstrukce mostu budou, jak je vyhodnoceno v kapitole 4, zásadní zejména dočasné vlivy výstavby. Po dokončení výstavby nebude předmětný záměr zdrojem negativních vlivů a biotopy na lokalitě se zřejmě navrátí do původního stavu. Z toho lze dovozovat, že ke kumulaci uvedených záměrů nedojde, jelikož jejich realizace probíhala v různých časových obdobích.

Nedojde k významné kumulaci vlivů s jinými záměry ani k působení synergických vlivů.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

5 Návrh zmírňujících a kompenzačních opatření

V této kapitole jsou uvedena vhodná opatření, která minimalizují nebo eliminují negativní vliv záměru na zjištěné zvláště chráněné druhy živočichů a VKP vodní tok. Doporučujeme jejich převzetí do rozhodnutí o výjimce dle §56 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, případně do dalších dokumentů orgánů ochrany přírody.

Většina níže uvedených opatření je již zapracována v aktuální projektové dokumentaci DSP. Přesto by však tato opatření měla být obsažena jako podmínky rozhodnutí o výjimce dle §56 zákona č. 114/1992 Sb., aby bylo zajištěno, že se projektová dokumentace v budoucnu nezmění způsobem, který by neobsahoval zmírnění vlivu na chráněné zájmy.

1. Úprava dna i břehů toku bude provedena s hlubokým spárováním, tj. poslední 1/3 tloušťky kamene na výšku cca 5 cm nebude spárována (přirozený úkryt pro drobné živočichy, možnost zanesení sedimentem a uchycení rostlinstva).
2. Demoliční a stavební práce budou prováděny mimo období jarního tahu a rozmnožování obojživelníků, tj. mimo březen až květen.
3. Bude volen takový postup výstavby, který minimalizuje kalení vodního toku. Pakliže nebude možné zamezit nadměrnému kalení vodního toku, budou muset práce probíhat tak, aby po nejvýše 5 dnech se zákalem práce v toku byly na aspoň 2 dny pozastaveny.
4. Budou přijata opatření k zamezení úniku cementových výluhů, ropných produktů a dalších škodlivých látek závadných vodám do vodního toku. Pro případ havárie budou na staveništi nachystány sanační prostředky.

5.1 Porovnání míry vlivu bez realizace opatření s mírou vlivu v případě jejich realizace

Navržená zmírňující a kompenzační opatření umožňují snížení míry některých negativních vlivů, případně jejich eliminaci. V následující tabulce je přehledně uvedeno porovnání míry negativního vlivu zásahu ve variantě s navrženými ochrannými opatřeními a bez jejich realizace.

Tabulka 9: Porovnání míry vlivu zásahu bez opatření a s opatřeními.

Opatření	Instituty ochrany, na které je opatření cíleno	Míra vlivu bez realizace opatření	Míra vlivu s realizací opatření
1	VKP, ZCHD obojživelníků, společenstva živočichů	slabý negativní vliv na migrační prostupnost	zlepšení migrační prostupnosti
2	ZCHD obojživelníků	únosný, avšak zbytečný negativní vliv mortality	vliv zmírněn až zcela eliminován
3	VKP, společenstva živočichů	mírný negativní vliv na tok a jeho biotu	snížení míry vlivu
4	VKP, společenstva živočichů a rostlin	mírný až silný (v případě havárie) negativní vliv	vliv zmírněn, riziko silných vlivů sníženo

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

6 Závěr

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb. bylo zpracováno s cílem zjistit, popsat a vyhodnotit výskyt zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté zákona v území dotčeném realizací záměru „III/11816 Dolní Hbity, most ev.č. 11816–1“, tj. záměru rekonstrukce silničního mostu přes Jelenecký potok v obci Dolní Hbity. Záměr je předložen v jediné variantě.

Terénní průzkumy, zaměřené zejména na zvláště chráněné druhy dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a na stav přítomných biotopů, proběhly 4. května a 13. června 2023. Terénní průzkumy byly doplněny o údaje z nálezové databáze NDOP a dalších zdrojů. Shromážděné údaje umožnily plnohodnotné vyhodnocení vlivu zásahů generovaných výstavbou a provozem záměru na zájmy chráněné podle částí druhé, třetí a páté zákona.

Byly identifikovány vlivy záměru na tyto instituty ochrany:

Významné krajinné prvky: Záměr bude mít okrajový až středně silný vliv na VKP Jelenecký potok. Zásah do VKP je únosný a jeho vliv po dokončení výstavby postupně odezní.

Dřeviny: Výstavba záměru si vyžádá pouze odstranění drobných okrasných keřů o rozloze do 10 m², jedná se o zanedbatelný vliv. V blízkosti záměru se nachází památný strom (Dolnohbitský maďal), který nebude záměrem negativně ovlivněn.

Vliv na rostliny (v rámci obecné ochrany jejich populací) byl vyhodnocen jako zanedbatelný.

Vliv na živočichy (v rámci obecné ochrany jejich populací), včetně volně žijících ptáků a včetně vlivu na migrační prostupnost, byl vyhodnocen jako nanejvýš mírně negativní, nevýznamný. Realizací záměru dojde mj. ke zlepšení migrační prostupnosti mostu, jelikož bude zvětšena světlá šířka i výška mostu a v podmostí po obou stranách toku vzniknou bermy.

Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů: V dotčeném území a jeho okolí byl doložen výskyt 1 ZCHD rostliny a 8–9 ZCHD živočichů (viz tabulka 8). Výjimku ze základních podmínek ochrany ve smyslu ustanovení §56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., doporučujeme vyřídit pro následujících 4 druhy živočichů: mravenci rodu *Formica*, ropucha obecná, skokan zelený a skokan krátkonohý. U žádného druhu nenastává významně negativní vliv. Vlivy na všechny zjištěné druhy jsou slabé, nanejvýš mírně negativní.

Kumulativní vlivy: Nedojde k významné kumulaci vlivů s jinými záměry ani k působení synergických vlivů.

Ostatní chráněné zájmy nebudou záměrem vůbec dotčeny.

Výsledky hodnocení mohou být použity pro vyjádření, vydání stanoviska, případně vydání rozhodnutí orgánu ochrany přírody dle zákona 114/1992 Sb. Důležitou součástí tohoto dokumentu je návrh **opatření ke zmírnění, eliminaci nebo kompenzaci negativních vlivů** záměru – návrh je uveden v kapitole 5. Přijetí navržených opatření umožní další snížení míry vlivů.

Celkově lze shrnout, že záměr nemá významný negativní vliv na zájmy chráněné podle částí druhé, třetí a páté zákona 114/1992 Sb.

V Brně, dne 27. 6. 2023

Vypracoval:

Mgr. Stanislav RADA, Ph.D. – zodpovědný řešitel

Držitel autorizace k provádění hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu § 67 podle § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; MŽP ČR - č.j. MZP/2019/610/537

Držitel autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; MŽP ČR - č.j. MZP/2019/630/2885

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Podklady a použitá literatura

Podklady

AOPK ČR (2023): Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. [cit. 2023-06-06]

AOPK ČR (2023): Vrstva mapování biotopů. [elektronická mapová služba]. [cit. 2023-06-06]

HBH Projekt (2023): III / 11816 Dolní Hbity, most ev.č. 11816 – 1: Projektová dokumentace pro stavební povolení (DSP)

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje (2011).

Územní plán Dolní Hbity: Úplné znění po změně č. 3 (2023).

Použitá literatura

Anděl P., Mináriková T. a Andreas M. (eds.) (2010): Ochrana průchodnosti krajiny pro velké savce. Evernia, Liberec.

Anděra M., Gaisler J. (2012): Savci České republiky. Popis, rozšíření, ekologie, ochrana. Academia, Praha.

Bukáček R., Matějka P. a kol. (1997): Metodika hodnocení krajinného rázu, SCHKO ČR.

Culek M., Grulich V., Laštůvka Z., Divíšek J. (2013): Biogeografické regiony České republiky. Masarykova univerzita, Brno.

Grulich V., Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. Příroda 35: 1–178.

Hejda R., Farkač J., Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Příroda 36: 1–612.

Hlaváč a kol. (2020): Doprava a ochrana fauny v České republice. Metodika AOPK ČR.

Hudec K., Kolibáč J., Laštůvka Z., Peňáz M. a kol. (2007): Příroda České republiky: průvodce faunou. Academia, Praha.

Hudec K., Šťastný K. a kol. (2005): Fauna ČR, svazek 29. Ptáci - Aves, díl 2, části I a II. Academia, Praha.

Hůrka K. (2005): Brouci České a Slovenské republiky. Beetles of the Czech and Slovak Republics. Kabourek, Zlín.

Chobot K., Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Příroda 34: 1–182.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V., Lustyk P. (eds.) (2010): Katalog biotopů České republiky. 2. vydání. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Jeřábková L., Zavadil V. (2020): Atlas rozšíření obojživelníků České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M., Štěpánek J. (eds.) (2019): Klíč ke květeně České republiky. 2. vydání. Academia, Praha.

Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Academia, Studia Geographica 16, GÚ ČSAV v Brně.

Maštěra J., Zavadil V., Dvořák J. (2016): Vajíčka a larvy obojživelníků České republiky. Academia, Praha.

Šťastný K., Hudec K. a kol. (2016): Fauna ČR, svazek 31. Ptáci - Aves, díl 1. Academia, Praha.

Šťastný K., Hudec K. a kol. (2011): Fauna ČR, svazek 30. Ptáci - Aves, díl 3, části I a II. Academia, Praha.

Vorel I., Bukáček R., Matějka P., Culek M., Sklenička P. (2004): Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz (metodický postup). Praha.

Zwach I. (2009): Obojživelníci a plazi České republiky. Grada Publishing a.s., Praha.

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Internetové zdroje

- drusop.nature.cz
- portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr
- portal.nature.cz
- www.biolib.cz
- www.ceson.org
- geoportal.cuzk.cz
- geoportal.gov.cz/web/guest/map
- www.naturabohemica.cz
- www.pladias.cz
- www.srazenazver.cz

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Příloha – Fotodokumentace

Foto 1: Koryto potoka proti proudu od mostu, v pozadí předmětný most

Foto 2: Koryto potoka po proudu od mostu, v pozadí lávka do zahrady komunitního centra

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Foto 3: Podmostí stávajícího silničního mostu

Foto 4: Mladá ropucha obecná, která byla nalezena pod uvolněnou dlaždicí v korytě potoka

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Foto 5: Předmětný most přes Jelenecký potok

Foto 6: Předmětný most přes Jelenecký potok

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Foto 7: Dřeviny podél potoka proti proudu od mostu – budou zachovány, pouze starý okrasný hloh vpředu bude obcí pokácen v předstihu v rámci údržby zeleně

Foto 8: Okrasné keře JZ od mostu, které budou v rámci výstavby odstraněny

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu §67 zákona 114/1992 Sb.

Foto 9: Rybník Sázka na SZ okraji obce s nehojným výskytem obojživelníků

Foto 10: Betonová požární nádrž ve východní části obce, bez výskytu obojživelníků

